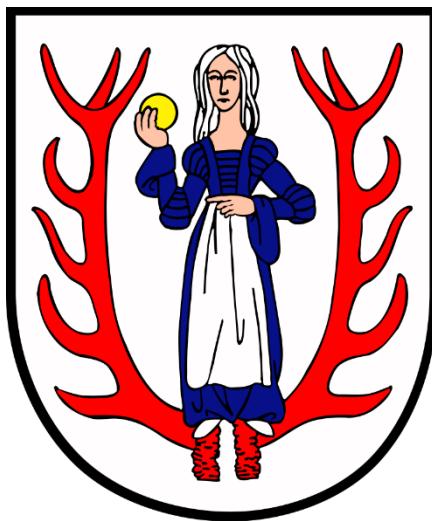

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARÓW OBEJMUJĄCYCH
FRAGMENTY OBREBÓW GEODEZYJNYCH BISKUPICE, BIAŁA,
DRZONOWO, GMINA BIAŁY BÓR**

16.07.2025

Zespół autorski:	mgr inż. Patrycja Kosyło – kierownik zespołu	
	mgr Agnieszka Michalska	
	mgr Adam Nawrocki	

Spis treści

1. Wstęp	8
1.1. Podstawa formalno-prawna	8
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami	8
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości.....	9
3.1. Powiązania z innymi dokumentami	9
3.2. Główne cele sporządzenia planu	13
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu.....	13
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania	21
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	22
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	22
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem	22
7.1. Geologia	22
7.2. Geomorfologia.....	23
7.2.1. Warunki budowlane.....	24
7.3. Surowce mineralne	24
7.4. Użytkowanie gruntów	24
7.5. Gleby	25
7.6. Warunki hydrologiczne	25
7.6.1. Wody powierzchniowe.....	25
7.6.2. Wody podziemne.....	29
7.7. Klimat i powietrze	30
7.8. Walory krajobrazowe	31
7.9. Zabytki i dobra materialne.....	31
7.10. Różnorodność biologiczna	32
7.10.1. Szata roślinna	32
7.10.2. Fauna	32
7.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem	33
7.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione	33
7.11.2. Korytarze ekologiczne.....	36
8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	36
8.1. Zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych	38

8.2.	Zagrożenie powodziowe.....	38
8.3.	Zanieczyszczenie powietrza	38
8.4.	Zagrożenia dla gleb	39
8.5.	Zagrożenie osuwiskowe	39
8.6.	Hałas.....	39
8.7.	Gospodarka odpadami	39
8.8.	Zagrożenia dla form ochrony przyrody	40
8.9.	Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych	73
9.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	73
10.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	74
10.1.	Ocena oddziaływania na środowisko poszczególnych obszarów wyznaczonych w projektowanym dokumencie	77
10.2.	Ocena oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska	90
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	98
12.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	101
13.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	102
	Dokumenty i materiały źródłowe	104
	Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	104
	Spis rycin.....	107
	Spis tabel	107

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Biskupice, Biała, Drzonowo, gmina Biały Bór, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr LXII/410/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Biskupice, Biała, Drzonowo, gmina Biały Bór oraz zgodnie ze zmianą tej Uchwały przyjętą Uchwałą Nr LXIV/431/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 28 listopada 2023 r.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 t.j ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami

Za najważniejsze cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania, uznano:

- ochronę powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowanie wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prawidłowo odnoszą się do kwestii ochrony przyrody i powierzchni ziemi;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – nie przewiduje się działań mogących znacząco pogorszyć jakość gleb;
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych tj.: 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne,

ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków; Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych – ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłyną negatywnie na cele środowiskowe określone dla wód podziemnych i powierzchniowych, prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa oraz odpadowa;

- ochronę powietrza zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – zastosowano rozwiązania ograniczające wpływ niskiej emisji na jakość powietrza;
- prawidłową gospodarkę odpadami, określoną w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, plany gospodarki odpadami oraz regulaminy gminne – gospodarka odpadami będzie odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej – prawidłowe zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie oddziaływania akustycznego;
- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają działania;
- przystosowanie do zmian klimatycznych poprzez umożliwienie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

POZIOM KRAJOWY:

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2030: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu głównego strategii jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania

gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu.

Przedmiotowy plan zagospodarowania przestrzennego odnosi się m.in. do wyznaczonego w dokumencie działania dotyczącego rozwoju alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym poprzez dopuszczenie lokalizacji indywidualnych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (OZE).

POZIOM REGIONALNY:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

PZPWZ w wymiarze ogólnym wyznacza ogólną wizję zagospodarowania przestrzennego województwa oraz kierunki polityki przestrzennej, do których należą: poprawa struktury przestrzennej i zmniejszanie różnic wewnątrzregionalnych, kształtowanie przestrzeni rolniczej i terenów wiejskich, wzmocnienie systemu ochrony zasobów przyrodniczych oraz poprawa gospodarki środowiskiem, działania na rzecz jakości krajobrazu, architektury i ochrony środowiska kulturowego, podniesienie atrakcyjności turystycznej województwa, rozwój systemów transportu, rozwój infrastruktury technicznej, obronność i ryzyka związane z wystąpieniem sytuacji kryzysowych. Dodatkowo dokument wyznacza kierunki polityki przestrzennej w układzie terytorialnym w podziale na obszary funkcjonalne. Gmina Biały Bór znajduje się w dalszej strefie oddziaływania obszaru funkcjonalnego o znaczeniu subregionalnym o nazwie „Obszar Funkcjonalny Szczecinka”, a także w obszarze funkcjonalnym o znaczeniu ponadregionalnym pn. „Obszary funkcjonalne Specjalnej Strefy Włączenia”.

Obszary funkcjonalne Specjalnej Strefy Włączenia są to tereny wiejskie, które wymagają wsparcia w procesach rozwojowych, charakteryzują się nagromadzeniem niekorzystnych zjawisk społeczno-gospodarczych oraz występowaniem konfliktów przestrzennych wynikających z niewłaściwego lub nieefektywnego wykorzystania ich zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego. Celami rozwoju zagospodarowania przestrzennego w powyższym obszarze jest ich wsparcie poprzez niwelowanie deficytów związanych m.in. ze słabą dostępnością do większych ośrodków miejskich, niską dostępnością do podstawowych usług publicznych oraz słabą jakością infrastruktury. Powyższą poprawę przyniesie rozwój mniejszych miast tj. Szczecinek, który odpowiednio rozwinięty powinien podnieść aktywizację otaczających go terenów.

Cele i kierunki kształtowania polityki przestrzennej województwa:

- *Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa*
- *Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego*
- *Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego*
- *Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej*
- *Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego*
- *Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej*
- *Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy*
- *Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego*
- *Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej*
- *Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa*
- *Cel XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych*
- *Cel XII. Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej*

- *Cel XIII. Przeciwdziałanie marginalizacji i wsparcie rozwoju w obszarze funkcjonalnym Specjalnej Strefy Włączenia*
- *Cel XIV. Poprawa spójności wewnętrznej i przełamywanie peryferyjności przygranicznego obszaru funkcjonalnego*
- *Cel XV. Rozwój funkcji metropolitalnych oraz roli Szczecina w europejskiej i krajowej sieci miast*
- *i inne.*

W zakresie środowiska przyrodniczego, PZPWZ wyznacza kierunki działania dla omawianej gminy w podziale na osiem kierunków:

1. *Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji;*
2. *Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery;*
3. *Ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;*
4. *Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza (poza gminą);*
5. *Ochrona powierzchni ziemi i racjonalne wykorzystanie gleb;*
6. *Wykorzystanie kopalin uwzględniające potrzeby gospodarcze oraz ochronę środowiska;*
7. *Ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych;*
8. *Zachowanie różnorodności biologicznej i rozwój systemu obszarów chronionych oraz jego; integracja z systemami pozaregionalnymi.*

Przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wpisuje się w cele wyznaczone w PZPWZ m.in. w cel dotyczący rozwoju energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii. Plan uwzględnia zapisy PZPWZ dotyczące ochrony przyrody – zachowuje wyznaczone w pierwotnym dokumencie kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Nie ingeruje w zasady zawarte w PZPWZ dotyczące głównie utrzymania w użytkowaniu rolniczym gleb o najwyższej przydatności dla produkcji roślinnej, utrzymania trwałych użytków zielonych dla przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych, czy przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2025-2030

Ustawa o odpadach znowelizowana ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 122) nałożyła na samorząd wojewódzki obowiązek aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r. wraz z opracowaniem planów inwestycyjnych w formie załączników. Najnowszy *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2025-2030* został przyjęty uchwałą Nr VII/97/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 13.03.2025 r.

Głównym celem opracowania jest wskazanie kierunków rozwoju polityki zarządzania gospodarką odpadami oraz osiągnięcie celów i wymagań założonych w polityce ochrony środowiska, w tym wynikających z prawa Unii Europejskiej. Plan określa kierunki działań oraz system gospodarowania odpadami na terenie województwa Zachodniopomorskiego. W planie rezygnowano z regionalizacji w gospodarce odpadami komunalnymi. Powyższe działanie umożliwia przyjmowanie i przekazywanie odpadów komunalnych poza granice istniejących wcześniej regionów gospodarki odpadami i województw.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wpisuje się w wyznaczone kierunki gospodarowania odpadami.

POZIOM LOKALNY: Strategia rozwoju gminy Biały Bór na lata 2019 - 2025

Strategia rozwoju gminy Biały Bór na lata 2019 - 2025 została przyjęta uchwałą nr XLIV/308/2018 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 26.10.2018 r. Stanowi ona dokument, który jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego.

Przedstawiona strategia ma na celu opracowanie zaleceń dotyczących działań podejmowanych na obszarze gminy, uwzględniając zarówno jej aktualny potencjał, jak i wyniki badań przeprowadzonych w 2018 roku wśród mieszkańców, dotyczących ich potrzeb i oczekiwań związanych z dalszym rozwojem gminy.

Władze zobowiązane są do podjęcia działań mających za zadanie m.in. realizację celu strategicznego. Celami rozwojowymi dla gminy Biały Bór są wyznaczone w trzech głównych obszarach: przestrzeń, społeczeństwo i gospodarka.

a) Cele związane z przestrzenią:

- Zmniejszenie natężenia ruchu samochodowego w mieście oraz poprawa bezpieczeństwa dla pieszych
- Poprawa stanu oraz ilości dostosowań w infrastrukturze drogowej edukacyjnej i kulturalnej do potrzeb osób niepełnosprawnych
- Poprawa stanu infrastruktury komunikacji publicznej
- Poprawa estetyki zabudowy centrum miasta
- Stworzenie miejsc do spotkań dla mieszkańców o charakterze społecznym, kulturalnym i rekreacyjnym
- Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego

b) Cele związane ze społeczeństwem:

- m.in. Poprawa stanu i dostępności infrastruktury kulturalnej; wzbogacenie oferty kulturalnej.

c) Cele związane z gospodarką:

- Zwiększenie możliwości wykorzystania istniejącego potencjału turystycznego w Gminie;
- Poprawa jakości infrastruktury turystycznej – wodnej;
- Sprowadzenie do Gminy inwestorów strategicznych oraz kapitału generujących nowe miejsca pracy;
- Tworzenie warunków do rozwoju istniejących gospodarstw agroturystycznych;
- Zwiększenie dostępności i poprawa atrakcyjności istniejących obiektów / miejsc turystycznych i rekreacyjnych;
- Rozwój / wykorzystanie istniejących zasobów naturalnych – kruszywa, kopalnia.

Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego we właściwy sposób wpisuje się w przedstawione powyżej cele operacyjne oraz poprzez swoje zapisy wspiera działania mające przyczynić się do ich realizacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Bór

Obowiązujące Studium zostało przyjęte uchwałą Nr XXIII/176/2016 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 grudnia 2016 r. (zmiany zostały wprowadzone uchwałą Nr XXXIII/249/2021 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 19 listopada 2021 r. oraz uchwałą Nr XIII/84/2025 Rady Miejskiej

w Białym Borze z dnia 28 kwietnia 2025 r.). Dokument wyznacza kierunki polityki przestrzennej na obszarze całej gminy w jej granicach administracyjnych, uwzględniając założenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju, ustalenia strategii rozwoju oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategię rozwoju gminy.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozostaje w zgodności z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plan miejscowy realizuje przyjęte w Studium założenia dotyczące ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju oraz racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Uwzględnia kierunki rozwoju funkcji gospodarczej, mieszkaniowej i usługowej wyznaczone w dokumencie strategicznym, a także zachowuje zasady ochrony środowiska, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego wskazane w Studium. Ponadto plan wpisuje się w układ komunikacyjny i struktury funkcjonalno-przestrzenne określone dla obszaru gminy, zapewniając spójność z wyznaczonymi terenami przeznaczonymi do zabudowy oraz terenami chronionymi.

3.2. Główne cele sporządzenia planu

Celem omawianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania i zabudowy w nowych terenach inwestycyjnych dla umożliwienia realizacji planowanych przedsięwzięć (w szczególności farm fotowoltaicznych, obiektów dla potrzeb instalacji do wytwarzania i przetwarzania tzw. „zielonego wodoru”, eksploatacji kopalni) wraz z niezbędnymi obiektami towarzyszącymi, urządzeniami i niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną dla funkcjonowania tych przedsięwzięć przy właściwej ochrony wartości środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i krajobrazu tego regionu gminy.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń dokumentu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

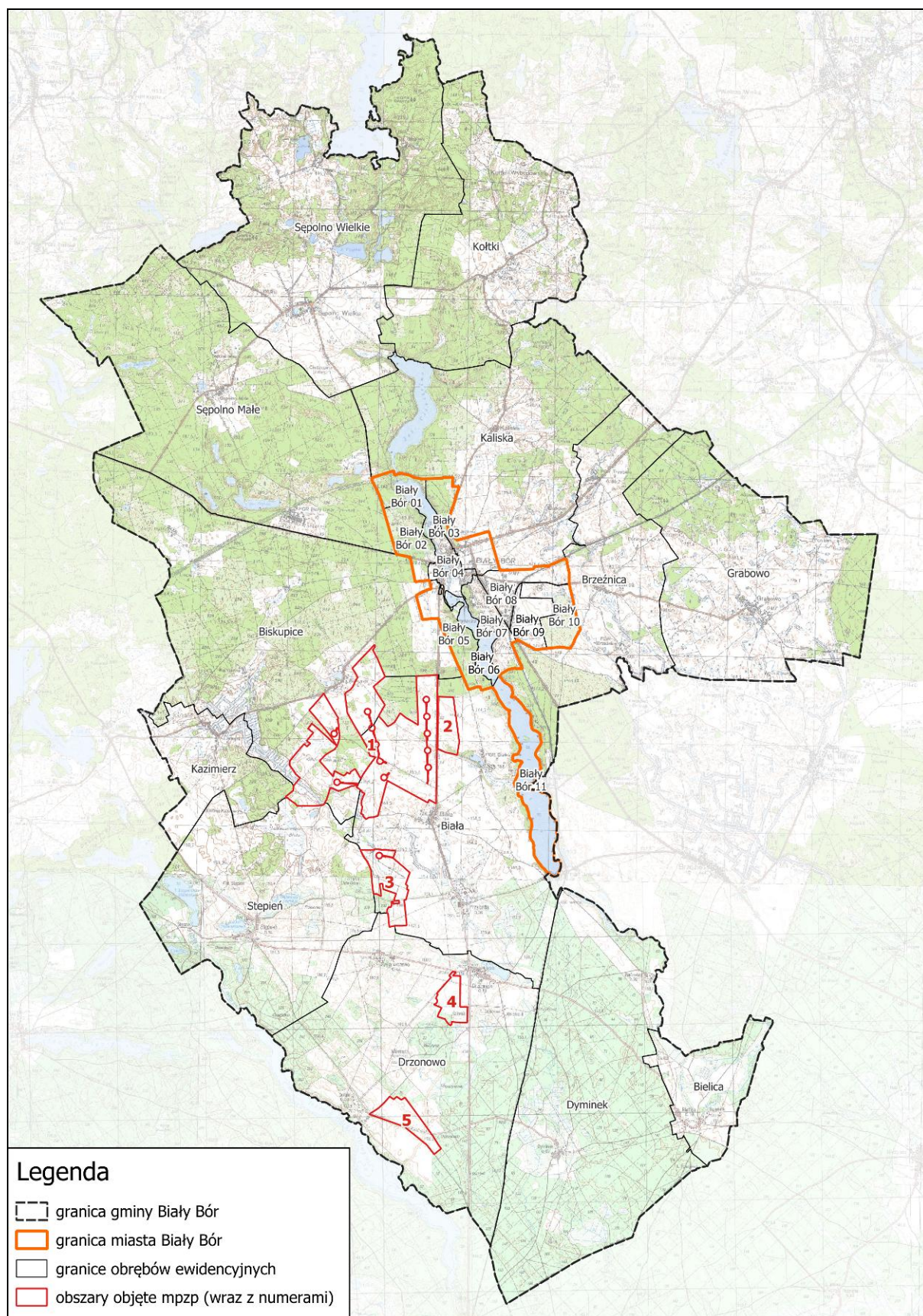
Granice terenu opracowania zostały określone w uchwale Nr LXII/410/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Biskupice, Biała, Drzonowo, gmina Biały Bór oraz zmianie tej Uchwały przyjętą Uchwałą Nr LXIV/431/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 28 listopada 2023 r. Gmina miejsko-wiejska Biały Bór zajmuje powierzchnię ok. 270 km². Leży w północno-wschodniej części powiatu szczecineckiego, w województwie zachodniopomorskim. Od stolicy województwa – miasta Szczecin dzieli ją odległość ok. 150 km. Przez gminę przebiega droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński – Gdynia i droga krajowa nr 25 relacji Bobolice – Oleśnica oraz linia kolejowa nr 405 o przebiegu Piła Główna – Ustka.

W granicach gminy znajduje się 13 obrębów ewidencyjnych należących do części wiejskiej: Biała, Bielica, Biskupice, Brzeźnica, Drzonowo, Dyminek, Grabowo, Kaliska, Kazimierz, Kołtki, Sępólno Małe, Sępólno Wielkie i Stępień, a także 11 obrębów ewidencyjnych tworzących część miejską gminy.

Według danych GUS w 2024 gminę zamieszkiwało 4 904 osoby, z czego 2 074 na terenie miasta Biały Bór. W porównaniu do lat poprzednich obserwowano stały, coroczny spadek liczby mieszkańców oraz gęstości zaludnienia, która wyniosła ok. 18,2 os/km² (161,7 os/km² w części miejskiej i 11,0

os/km² w części wiejskiej). W strukturze użytkowania gruntów gminy Biały Bór dominują lasy i grunty leśne (ponad 50% obszaru), zaś użytki rolne - ponad 40% powierzchni. Pozostałe użytkowanie tj. zabudowa, drogi oraz wody powierzchniowe zajmują 13% powierzchni gminy.

Przedmiotem planu jest, składający się z pięciu części, teren o łącznej powierzchni ok. 874,75 ha. Największa jego część obejmuje obszar nr 1, który znajduje się między obrębami Biskupice a Białą w pobliżu drogi krajowej nr 20. Aktualnie pokryty jest on przez pola uprawne oraz niewielkie fragmenty zagajników oraz zadrzewień śródpolnych. W rejonie tym, na obszarze bezpośrednio graniczącym z terenem analizowanego mpzp zlokalizowanych jest 12 turbin wiatrowych. Na wschód od drogi krajowej nr 20 znajduje się drugi obszar, który w znacznie większości obejmuje pola uprawne wraz z niewielkim płatem zadrzewień. Obszar nr 3 znajduje się w zachodniej części obrębu Biała w pobliżu miejscowości Przybrda. Aktualne użytkowanie jest podobne jak w przypadku powyższego obszaru – pola uprawne z niewielkimi zadrzewieniami. Dwa ostatnie obszary planu mieszczą się w granicach obrębu Drzonowo. Pierwszy z nich znajduje się w pobliżu miejscowości Drzonowo i w znacznej większości występują na nim pola uprawne z fragmentem zadrzewień. Natomiast drugi obszar zlokalizowany jest w południowej części obrębu (pobliżu wsi Dołgie) i w całości pokrywają go pola uprawne. Rozmieszczenie terenów opracowania prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 1. Obszary objęte planem zagospodarowania przestrzennego wraz z numerami obszarów

Ryc. 2. Obszar nr 1 i 2 na tle ortofotomapy

Ryc. 3. Obszar nr 3 na tle ortofotomapy

Ryc. 4. Obszar nr 4 na tle ortofotomapy

Ryc. 5. Obszar nr 5 na tle ortofotomapy

W granicach planu wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

Symbol	Przeznaczenie
MNW-UT	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub teren usług turystyki,
P	teren produkcji
PEF	teren produkcji energii, teren elektrowni słonecznej
G	teren górnictwa i wydobywania
KDL	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi lokalnej
KDD	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi dojazdowej
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej
KOP	teren obsługi komunikacji, teren parkingu

Symbol	Przeznaczenie
IE	teren infrastruktury technicznej, teren elektroenergetyki
RN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy
RN-ZN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy lub teren zieleni naturalnej
RZ	teren zabudowy związanej z rolnictwem
WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych
L	teren lasu
ZN	teren zieleni naturalnej

Dla wydzieleni określono funkcje oraz wprowadzono szereg zapisów ustalających zasady użytkowania danego terenu, uwzględniające postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

Na terenach oznaczonych w planie symbolami 1 - 18 PEF wprowadza się przeznaczenie terenu, takie jak urządzenia wytwarzające energię z energii promieniowania słonecznego. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczanej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:

- 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a
– z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych;

Na terenach oznaczonych w planie symbolami 1 – 3 G wprowadza się teren górnictwa i wydobywania. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724) do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się wydobywanie kopalin ze złoża metodą:

- odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha; - w przypadku 1G
Natomiast do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się wydobywanie kopalin ze złoża metodą:

- metodą podziemną inne niż wymienione powyżej – w przypadku obszarów 2G i 3G.
- oraz bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:

- na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 tej ustawy;
- na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich.

Konieczność uwzględnienia trenów górniczych w miejscach występowania złóż, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 95 ust. 1 i 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, w którym wskazano, że udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie w procesie planowania przestrzennego. Celem tej ochrony jest zabezpieczenie ich dostępności na potrzeby przyszłej eksploatacji. Oznacza to, że przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów ogólnych gmin oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw należy uwzględniać występowanie złóż i konieczność zapewnienia możliwości ich wydobywania. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono możliwość eksploatacji złóż poprzez wyznaczenie terenów górnictwa i wydobywania (G).

Ponadto art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze mówi o obowiązku wprowadzenia złóż do planów miejscowych, przy czym plany te muszą być jednocześnie zgodne ze Studium. W przypadku braku wypełnienia tejże regulacji ustawowej, zgodnie z art. 96 ustawy Prawo geologiczne i górnicze Wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze dla tego typu inwestycji jednocześnie naliczając karę zgodnie z art. 96 ust. 1a. Kara ta wynika z niedopełnienia obowiązku ustawowego, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono także cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu oraz etapu przyjęcia dokumentu w procesie opracowania projektów dokumentów powiązanych ze mpzp.

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Opracowanie przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część graficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego.

W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. Przeanalizowano wpływ wprowadzonych zapisów na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe zapisów planu na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Przedstawiono rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu.

W prognozie uwzględniono oddziaływania ustaleń planu na tereny zalesione i zadrzewione, szpalery i zieleń urządzoną oraz pojedyncze drzewa i zakrzaczenia. Przeanalizowano wpływ zapisów dokumentu na krajobraz rolniczy z terenami upraw rolnych i użytków zielonych.

Przeanalizowano możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, wynikającego z projektowanego przeznaczenia na zdrowie i życie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska. Oceniono oddziaływanie na wody, a także na cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, zawartych w *Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry* (2022).

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu wyeliminowania niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu planu będzie odbywała się w ramach monitoringu prowadzonego przez Radę Miejską w Białym Borze w postaci analiz zagospodarowania przestrzennego oraz w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez właściwe instytucje. Wyniki będą prezentowane w raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W projekcie planu nie zakłada się realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko sąsiadujących państw. Odległość od granic gminy do najbliższej położonej granicy z Niemcami wynosi ok. 160 km.

7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geologia

Obszar gminy Biały Bór położony jest w obrębie synklinorium pomorskiego, którego budowa geologiczna została rozpoznana w ramach wierceń poszukiwawczych prowadzonych głównie pod kątem ropy naftowej i gazu ziemnego. Najstarsze jednostki geologiczne udokumentowane w profilu to iłowce krzemionkowe pochodzące z ordowiku. Wyżej zalegają osady dewonu, o łącznej miąższości przekraczającej 1000 m. Kompleks ten przykrywa warstwa skał cechsztyńskich z rozbudowanym profilem ewaporatowym (m.in. sole kamienne), o miąższości ponad 770 m. Powyżej występują skały mezozoiczne: triasowe, jurajskie i kredowe, reprezentowane głównie przez piaskowce, mułowce, iłowce

i wapienie. Miąższość utworów triasowych dochodzi do około 2000 metrów, jurajskich do 1480 metrów, natomiast kredowych – od ponad 100 do 580 metrów.

Najstarsze osady kenozoiczne w analizowanym obszarze reprezentują utwory paleogenu, a dokładnie piaski eocenu. Powyżej nich występuje seria pelitycznych osadów morskich. Oligoceńska seria osadów, w części zdeformowana przez procesy glacitektoniczne, rozwinięta jest w facji morskiej i lądowo-brakicznej. Oligocen występuje w facji morskiej i lądowo-brakicznej, niekiedy zdeformowanej glacitektonicznie. Miocen tworzą głównie osady lądowe – piaski, iły i mułki z domieszkami węgla brunatnego – o zmiennej, nieprzekraczającej 100 m miąższości.

Czwartorzęd cechuje się znaczną miąższością (średnio 150 m) i dużym zróżnicowaniem litologicznym. Występują tu utwory związane z kolejnymi zlodowaceniami – od najstarszych (południowopolskich) po najmłodsze (faza pomorska zlodowacenia Wisły). Dominującymi skałami są gliny zwałowe, piaski, żwiry, osady wodnolodowcowe i zastoiskowe. Powszechnie występują także formy glacialne i fluwioglacialne – moreny czołowe, sandry, kemy, eluwia i formy akumulacji rzecznej. Osady holocenne reprezentowane są przez torfy, gytie, kredy jeziorne i namuły, występujące głównie w zagłębieniach bezodpływowych oraz dolinach rzecznych.

Obszar nr 1 miejscowego planu w większości pokryty jest piaskami i piaskami ze żwirami wodnolodowcowymi. W południowo-zachodniej części ww. terenu występują piaski ze żwirami lodowcowymi (miejscami na glinach zwałowych) oraz torfy i namuły torfiaste (miejscami na piaskach i glinach zagłębień bezodpływowych). Obszary nr 2 i 5 w całości są pokryte piaskami i piaskami ze żwirami wodnolodowcowymi. Obszar nr 3 budują piaski i piaski ze żwirami wodnolodowcowymi (miejscami na wschodzie wraz z gliną zwałową) oraz niewielkie fragmenty namulów torfiastych. W obrębie obszaru nr 4 również występują w większości z piaski wodnolodowcowe z niewielkimi fragmentami namulów torfiastych na południu omawianego terenu.

7.2. Geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Solona i in. (2018) gmina Biały Bór położona jest w granicach czterech mezoregionów:

- Pojezierze Drawskie (314.45),
- Pojezierze Bytowskie (314.47),
- Równina Charzykowska (314.67),
- Dolina Gwdy (314.68).

Teren opracowania w całości zlokalizowany jest w północnej części Doliny Gwdy, zaliczanej do makroregionu Pojezierze Południowopomorskie. Granice mezoregionu są zróżnicowane morfologicznie – od ostro zaznaczonych krawędzi w kontakcie z wysoczyznami morenowymi na wschodzie i zachodzie, po łagodne przejścia w obrębie sąsiadujących równin sandrowych. Długość Doliny przekracza 100 km, natomiast szerokość jest silnie zróżnicowana – od około 1 km w odcinkach przełomowych do nawet 20 km w strefach rozszerzeń. Mezoregion ten uformowany został w obrębie rozległego pasa sandrowego, który stanowił korytarz odpływu wód roztopowych w czasie fazy pomorskiej ostatniego zlodowacenia. Współczesne dno doliny Gwdy obniża się od ok. 132 m n.p.m. w rejonie jeziora Wielimie do ok. 50 m n.p.m. w strefie kontaktu z Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką. Charakterystyczne dla tego mezoregionu są dobrze zachowane formy teras rzecznych zbudowane przeważnie z piasków i żwirów, które dokumentują kolejne etapy wcinania się rzeki w osady sandrowe. Koryto Gwdy ma obecnie układ meandrujący, a w obrębie doliny zachowały się liczne paleomeandry.

Większość obszaru mpzp znajduje się w obrębie form wodnolodowcowych: równin sandrowych oraz moren i zagłębień powstałych po martwym lodzie. Miejscami występują obszary równin torfowych (zwłaszcza w pobliżu ciek Bielska Struga). W pobliżu miejscowości Przybrda oraz Drzonowo występuje rynna subglacialna.

7.2.1. Warunki budowlane

O warunkach geologiczno-inżynierskich decyduje kilka czynników – rodzaj i stan gruntów, morfologia terenu, głębokość usytuowania zwierciadła wód podziemnych, występowanie procesów geodynamicznych i inne.

Warunki podłoża budowlanego w gminie Biały Bór zależne są w dużej mierze od budowy geologicznej terenu, ukształtowania powierzchni oraz głębokości zalegania wód gruntowych.

Zgodnie z *Mapą Geośrodowiskową Polski* (MGŚP) do obszarów o warunkach korzystnych, sprzyjających budownictwu należą grunty równin zbudowanych z glin zwałowych oraz z piasków i żwirów wodnolodowcowych, a poziom wód gruntowych znajduje się na głębokości ponad 2 metrów poniżej powierzchni terenu. Takie typu warunki występują na większości obszaru mpzp.

Do obszarów o warunkach niekorzystnych dla budownictwa należą obszary występowania: torfów, namulów torfiastych, reprezentujących grunty słabonośne z wodami agresywnymi. Pokrywają one powierzchnię den dolin rzecznych (Biała, Bielska Struga). Ponadto są to tereny płytkiego występowania wód gruntowych, o głębokości mniejszej niż 2 m. Na terenie mpzp tereny niesprzyjające dla budownictwa występują w rejonie ww. Bielskiej Strugi oraz innych dolin cieków.

7.3. Surowce mineralne

Na obszarze opracowania znajdują się złoża surowców mineralnych. Żadne z nich nie jest obecnie eksploatowane oraz nie wyznaczono dla nich obszarów i terenów górniczych. Charakterystykę złóż występujących na analizowanym terenie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie obszaru opracowania

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina główna	Status złoża	Teren górniczy	Obszar górniczy	Całkowita powierzchnia złoża	Powierzchnia złoża w obrębie mpzp
1.	Biała I	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	-	-	40,66 ha	40,66 ha
2.	Kazimierz III	torfy	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	21,00 ha	16,31 ha
3.	Długie I	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	51,20 ha	8,75 ha

7.4. Użytkowanie gruntów

W strukturze użytkowania gruntów gminy Biały Bór dominują lasy (ok. 52% powierzchni). Około 40% powierzchni gminy zajmują użytki rolne, wśród których największy procentowy udział mają grunty orne (ok. 35% powierzchni gminy) oraz łąki i pastwiska trwałe (ok. 5%). Wśród upraw dominuje produkcja zbóż, szczególnie żyta. Zabudowa koncentruje się na terenie miasta Biały Bór oraz w centrach wsi.

Na terenach objętych miejscowym planem przeważają użytki rolne. Niewielkie powierzchnie zajmują towarzyszące polom uprawnym zadrzewienia. Przez obszar nr 1 i nr 3 przepływa Bielska Struga. W dolinie tej rzeki oraz jej dopływu występują łąki. Przez zachodnią część obszaru nr 1 przebiega linia elektroenergetyczna najwyższych napięć. Na analizowanym terenie nie znajdują się wydzielone Lasów Państwowych. Bezpośrednio do terenów planu nr 1, nr 3 i nr 4 przylegają obszary, na których zlokalizowane są turbiny wiatrowe.

7.5. Gleby

Rodzaj pokrywy glebowej pozostaje w ścisłym związku z budową geologiczną. Teren gminy Biały Bór w większości pokrywają gleby brunatne wyługowane i kwaśne wykształcone na glinach zwałowych, często spiaszczonych, rzadziej na piaskach i żwirach. W dolinach cieków i obszarach podmokłych występują gleby torfowe, murszowo-torfowe, murszowo-mineralne, murszowate, mułowo-torfowe oraz mady. Gleby na terenie gminy charakteryzują się niską przydatnością rolniczą. Ponad 80% gruntów ornych zajmują gleby kompleksu 6 żytniego słabego i 7 żytniego bardzo słabego, należące do V i VI klasy bonitacyjnej.

Na obszarach objętych miejscowym planem, podobnie jak na terenie gminy, dominują gleby brunatne wyługowane należące do kompleksu żytniego słabego i żytniego bardzo słabego. W rejonie cieków w obszarach nr 1, 3 i 4 występują gleby torfowe i murszowe zaliczane do kompleksu użytków zielonych średnich lub słabych i bardzo słabych. Na terenie mpzp nie znajdują się gleby klas bonitacyjnych I-III.

7.6. Warunki hydrologiczne

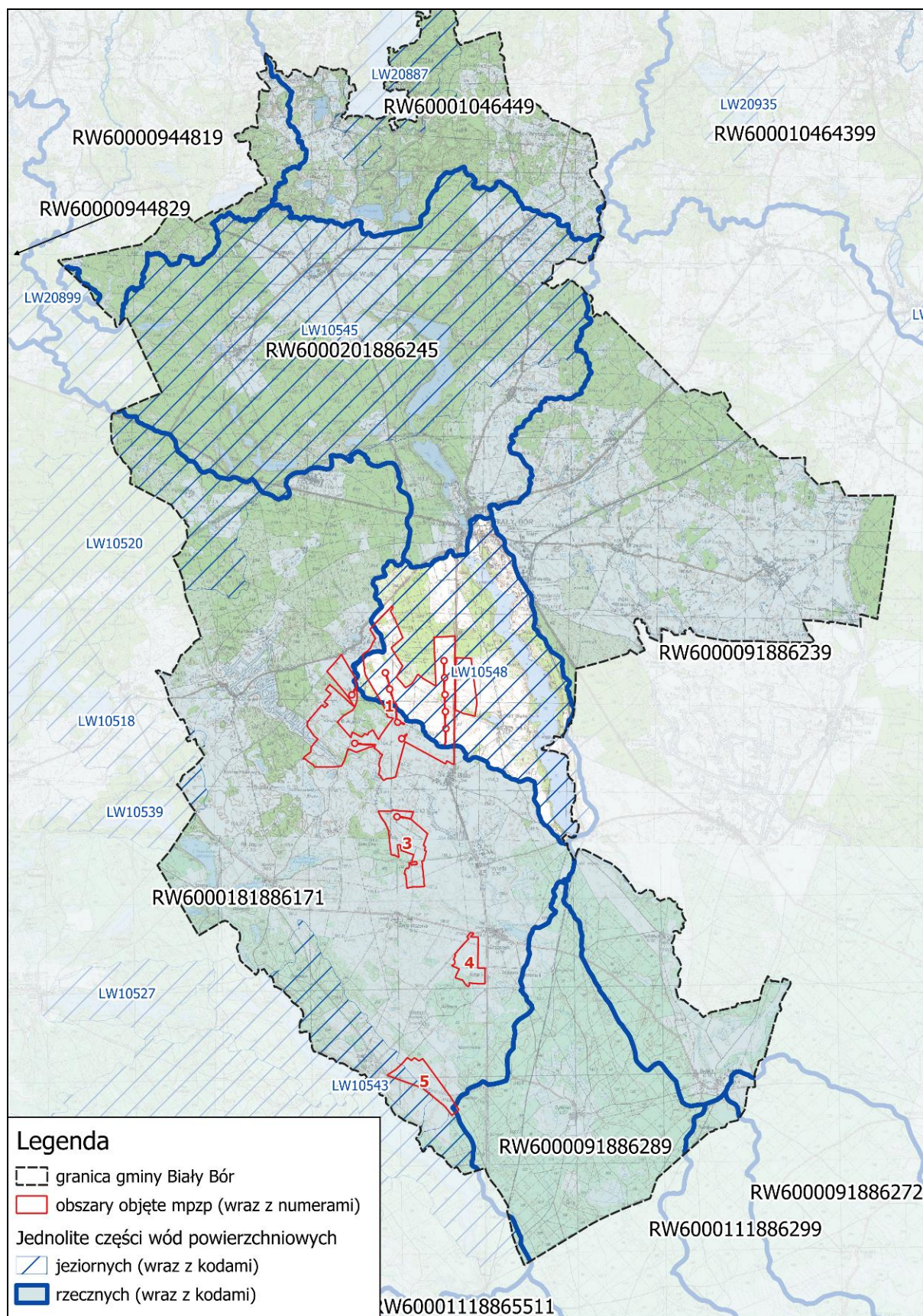
7.6.1. Wody powierzchniowe

Gmina Biały Bór znajduje się w obszarze dorzecza Odry w regionie wodnym Dolnej Odry i Przemyśla Zachodniego oraz Narwi. Dział wodny I rzędu przebiega przez północną część gminy (w przybliżeniu na linii Sępólno Małe – Sępólno Wielkie – Kołtki. Wody powierzchniowe stojące i płynące zajmują łącznie ok 2,9% ogólnej powierzchni. Przeważają zbiorniki wodne, natomiast udział rzek i innych cieków jest niewielki. Do największych jezior należą: Bielsko, Cieszęcino, Łobez oraz Stepieńskie. Są to jeziora polodowcowe rynnowe o stromych brzegach oraz znacznej głębokości. Na terenie gminy swoje źródła lub górne odcinki ma wiele lokalnych cieków wodnych. Największe ich zagęszczenie występuje w rejonie torfowisk w okolicy wsi Biała, skąd wypływają m.in. Bielska Struga (na terenie obszaru nr 3 mpzp), Gnilec oraz dopływy rzeki Dołga. Do najistotniejszych rzek na terenie gminy zaliczyć można m.in. Białą, Bielską Strugę, Chechło, Dołgę oraz Gnilec. Przez teren objęty miejscowym planem przepływa Bielska Struga (obszar nr 1 oraz 3).

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) w granicach gminy Biały Bór zlokalizowanych jest 8 zlewni rzecznych i 7 bezpośrednich zlewni jeziornych:

- Czernica do Białej (RW6000091886239),
- Pierska Struga (RW60001046449),
- Biała do jez. Bielsko (RW6000201886245),
- Gwda do Dołgi (RW6000181886171),
- Gnilec (RW6000091886289),
- Dopływ spod leśn. Jelnia (RW6000091886272),
- Czernica od Białej do ujścia (RW6000111886299),
- Radew od źródeł do Chocieli (RW60000944819),
- Bobięcińskie Wielkie (LW20887),
- Cieszęcino (LW10545),
- Bielsko (LW10548),
- Wierzchowo (LW10520),
- Studnica (LW10518),
- Dołgie (LW10543),
- Dębno (LW10539).

Obszary objęte opracowaniem znajdują się w zasięgu dwóch zlewni rzecznych JCWP: Gwda do Dołgi (RW6000181886171) i Gnilec (RW6000091886289) oraz dwóch jeziornych JCWP: Bielsko (LW10548) i Dołgie (LW10543).

Ryc. 6. Obszary mpzp na tle jednolitych części wód

Zlewnia JCWP Gwda do Dołgi jest monitorowaną i naturalną częścią wód w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy o umiarkowanym stanie ekologicznym. Jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji węgorza europejskiego oraz dobry stan chemiczny.

Na obszarze zlewni JCWP RW6000181886171 zidentyfikowano presje:

- troficzne: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe);
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta (rzeki główne i pozostałe), górnictwo (rzeki pozostałe).

Zlewnia JCWP Gnilec jest niemonitorowaną i naturalną częścią wód o dobrym stanie ekologicznym. Jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny (o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D), stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. Na terenie zlewni RW6000091886289 zidentyfikowano presje:

- chemiczne: rozproszone - rolnictwo, leśnictwo

Zlewnia JCWP Bielsko (LW10548) jest niemonitorowaną i naturalną częścią wód jeziornych na podłożu wapiennym o stanie chemicznym poniżej dobrego. Jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy: dobry stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [kadm (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni JCWP LW10548 zidentyfikowano presje:

- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski

Zlewnia JCWP Dołgie (LW10543) jest monitorowaną i naturalną częścią wód jeziornych na podłożu wapiennym o dobrym stanie chemicznym. Nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny.

Na obszarze zlewni JCWP LW10543 nie zidentyfikowano żadnych presji.

Stan jednolitych części wód powierzchniowych

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (2022 r.) stan lub potencjał ekologiczny JCWP RW6000181886171 został oceniony jako umiarkowany, stan chemiczny jest nieznany, natomiast stan ogólny określono jako zły. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla przedmiotowej JCWP zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźnika BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Stan ekologiczny JCWP RW6000091886289 został oceniony jako dobry. Natomiast z uwagi na brak monitoringu zlewni, stan chemiczny oraz stan ogólny nie został oznaczony. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla przedmiotowej JCWP zastosowano odstępstwo polegające na ustaleniu mniej rygorystycznego celu środowiskowego dla związków tributyllocyny (w). Jest to spowodowane przez zanieczyszczenia chemiczne z rolnictwa i leśnictwa. Presje trwałe uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych, lecz zaspokajają ważne potrzeby społeczno-

gospodarcze. Z powyższego względu na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Ogólny stan wód w JCWP LW10548 został określony jako zły z uwagi na stan chemiczny poniżej dobrego oraz brak określenia stanu/potencjału ekologicznego. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla przedmiotowej JCWP zastosowano odstępstwo polegające na ustaleniu mniej rygorystycznego celu środowiskowego dla kadmu (w). Jest to spowodowane przez zanieczyszczenia chemiczne z uwagi na rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka i odpływ miejski. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych, lecz zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze. Z powyższego względu na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Stan chemiczny wód w JCWP LW10543 został określony jako dobry. Z uwagi na brak danych dotyczących stanu/potencjału ekologicznego, ogólny stan wód również nie został oznaczony. Nie jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla przedmiotowej JCWP nie zastosowano żadnego odstępstwa.

7.6.2. Wody podziemne

Według hydrogeostrukturalnego podziału Polski Gmina Biały Bór położona jest w obrębie regionu pomorskiego (V) oraz słupsko-chojnickiego (IV), natomiast zgodnie z podziałem na regiony wodne zaliczana jest do Regionu Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Regionu Wodnego Noteci.

W obrębie utworów czwartorzędowych wyróżniono dwa główne poziomy wodonośne wykorzystywane gospodarczo: górny i dolny. Górna warstwa wodonośna związana jest z osadami piaszczystymi pochodzącymi ze zlodowacenia Wisły, obejmującymi zarówno piaski sandrowe, jak i przewarstwienia w obrębie glin zwałowych. Jest to najintensywniej eksploatowany poziom wodonośny w analizowanym rejonie. Niższy poziom wodonośny wiąże się z piaskami i żwirami powstałymi w czasie zlodowaceń środkowopolskich. Występuje na głębokości od 50 do 100 metrów, a jego miąższość waha się od kilku do ponad 40 metrów. Oba poziomy wodonośne są zasilane zarówno bezpośrednio poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, jak i pośrednio – na drodze przesączania się przez wyżej położone warstwy geologiczne.

Gmina leży w obrębie trzech jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): PLGW60009, PLGW60010 oraz PLGW60026. Teren miejscowego planu znajduje się w zasięgu PLGW60026. JCWPd nr 26, który ma łączną powierzchnię 4958,89 km².

Gmina Biały Bór, a w tym teren mpzp, mieści się w obrębie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 120 „Zbiornik międzymorenowy Bobolice” i nr 126 „Zbiornik Szczecinek”.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 120 „Zbiornik międzymorenowy Bobolice” jest zbiornikiem porowym o czwartorzędowej warstwie wodonośnej ma powierzchnię 309 km². Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 63200 m³/d. Poziom zwierciadła wody znajduje się na różnych głębokościach – od kilku do 40 metrów poniżej powierzchni terenu. Przeważają wody zaklasyfikowane jako II klasa, co oznacza dobrą jakość, choć miejscowo odnotowano pogorszenie stanu do poziomu słabego. Z uwagi na obszary podatne na zanieczyszczenia na północnym obszarze zbiornika proponuje się utworzyć obszar ochronny GZWP nr 120 o powierzchni ok. 408,9 km².

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 126 „Zbiornik Szczecinek” jest zbiornikiem porowym o dwóch warstwach wodonośnych: czwartorzędowej i neogenowej. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 166 000 m³/d. Poziom zwierciadła wody znajduje się na różnych głębokościach – między 50–120 m poniżej powierzchni terenu. Jakość wód podziemnych w obrębie całego zbiornika została oceniona jako dobra. Przeważają tu wody zaliczane do II klasy, czyli o jakości średniej i dobrej,

które wymagają jedynie nieskomplikowanego procesu uzdatniania. W związku z dużą odpornością tego terenu na zanieczyszczenia oraz jego obecnym sposobem zagospodarowania, dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 126 nie ustanowiono obszaru ochronnego.

Stan jednolitych części wód podziemnych

Podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych stan chemiczny i ilościowy jednolitych części wód podziemnych jest monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Jednostką odpowiedzialną za monitoring wód podziemnych jest Państwowa Służba Hydrologiczna (PSH). Stan ilościowy wód PLGW600026 określany jest jako dobry, podobnie jak stan chemiczny. Nie jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych. Zgodnie z *Mapą geośrodowiskową Polski* (MGŚP) dla obszarów opracowania nr 1, 2 i 3 został oceniony jako bardzo niski stopień zagrożenia, a dla pozostałych terenów jako średni.

7.7. Klimat i powietrze

Według Wosia gmina Biały Bór położona jest w regionie VII – Środkowopomorskim. Na terenie tego regionu nie obserwuje się skrajnych wartości średniej liczby dni z określonymi typami pogody w porównaniu do innych regionów. Stosunkowo częściej niż w wielu innych miejscach występują dni z umiarkowaniem ciepłą aurą i dużym zachmurzeniem oraz dni chłodne i deszczowe.

Zgodnie z *Atlasem klimatu Polski (1991-2020)* średnia roczna temperatura na tym terenie wynosi ok. +8,5°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnio +18,5°C), z kolei najzimniejszym styczeń (średnio -0,5°C). Zima trwa około 97 dni, natomiast lato 98 dni. Średnia roczna liczba dni pogodnych jest ok. 24, natomiast pochmurnych 160. Średnia roczna suma opadów wynosi około 600 mm. Pokrywa śnieżna zalega średnio przez 45 dni. Burze gradowe najczęściej pojawiają się w lipcu i sierpniu. Długość okresu wegetacyjnego to z kolei średnio 230 dni.

Stan powietrza

W raporcie za 2024 rok Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo lubelskie zostało podzielone na 3 strefy: aglomerację szczecińską, miasto Koszalin oraz strefę zachodniopomorską (obejmującą pozostały obszar województwa). Gmina Biały Bór została zaliczona do strefy zachodniopomorskiej.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie, wszystkie substancje mieściły się w normach kryterium ochrony zdrowia ludzi i zaliczono je do klasy A.

Tab. 2. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2025)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

Źródło: GIOŚ 2025, Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2024 r.

W przypadku oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony roślin, w 2024 roku w strefie zachodniopomorskiej normy nie zostały przekroczone.

Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2025)

Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń		
	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa zachodniopomorska	A	A	A

źródło: GIOŚ 2025, Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2024 r.

7.8. Walory krajobrazowe

Krajobraz gminy Biały Bór w przeważającej części stanowi krajobraz typu młodoglacjalnego, ukształtowanego w czasie ostatniego zlodowacenia. Gminę cechuje krajobraz rolniczy. Dominują tu otwarte przestrzenie zajęte przez pola orne. W dolinach rzecznych występują stosunkowo nieduże obszary użytków zielonych. Niewielkie kompleksy leśne pokrywają zdecydowanie mniejsze powierzchnie.

Pozytywny wpływ na walory krajobrazowe gminy ma urozmaicona rzeźba terenu Doliny Gwdy, na którą składają się wyniesienia oraz rynny polodowcowe. W północnej i północno-wschodniej części gminy występują wzniesienia i deniwelacje przekraczające 200 m n.p.m. Charakteryzują się one spadkami dochodzącymi do 10% oraz sfalowaną powierzchnią, pokrytą lasami i zadrzewieniami. W środkowej i zachodniej części gminy obecne są głęboko wcięte rynny polodowcowe, najczęściej wypełnione jeziorami rynnowymi (takimi jak jezioro Bielsko i Dołgie), oczkami wodnymi oraz torfowiskami. Północno-wschodnia część obszaru prezentuje krajobraz pagórkowaty, o zróżnicowanej rzeźbie i charakterze rolniczym, z niewielkim udziałem zalesień.

Walory krajobrazowe obszarów objętych miejscowym planem są zróżnicowane. Przeważają użytki rolne, oraz niewielkie fragmenty lasów i zadrzewień. Do obiektów dysharmonijnych można zaliczyć przylegającą do obszarów farmę wiatrową oraz przebiegające. Przez zachodnią część obszaru nr 1 przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia, a przez wschodnią część – linia o średnim napięciu. Na terenie obszaru nr 3 zlokalizowane są dwie linie elektroenergetyczne średniego napięcia.

7.9. Zabytki i dobra materialne

Poza walorami naturalnymi gmina Biały Bór posiada również atuty związane z krajobrazem kulturowym. W jej obrębie znajduje się wiele obiektów wpisanych do rejestru lub gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków. Do najcenniejszych obiektów na terenie gminy można zaliczyć

- Kościół Filialny w Stepieniu z całkowitym wystrojem wnętrza oraz otoczenie (drzewostan na cmentarzu kościelnym);
- Kościół Filialny w Kazimierzu z całkowitym wystrojem wnętrza (ołtarz, lichtarz, żyrandol, rzeźby drewniane) wraz z całkowitym otoczeniem przy kościele;
- Kościół Filialny w Sępólnie Wielkim z całkowitym wystrojem wnętrza (ołtarz, lichtarz, żyrandol, rzeźby drewniane) wraz z całkowitym otoczeniem przy kościele;
- Kościół Filialny w Sępólnie Małym z całkowitym wystrojem wnętrza wraz z całkowitym otoczeniem przy kościele;

Na terenie analizowanego obszaru nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków. Na części obszaru planu nr 1 znajduje się osiem stanowisk archeologicznych o numerach: AZP 22-26/48, AZP 22-26/55, AZP 22-26/56, AZP 22-26/57, AZP 22-26/58, AZP 22-26/59 i AZP 22-26/60, a na terenie obszaru nr 3 zlokalizowane są dwa stanowiska o numerach: AZP 22-27/6 i AZP 22-27/7.

7.10. Różnorodność biologiczna

7.10.1. Szata roślinna

Gmina Białły Bór, zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Matuszkiewicza, położona jest w następujących jednostkach:

- Dział Pomorski (A)
 - Kraina Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4.)
 - Okręg Drawsko-Szczecinecki (A.4.3.)
 - Podokręg Babolicki (A.4.3.g)
 - Kraina Sandrowych Przedpoli Pojezierzy Środkowopomorskich (A.5.)
 - Podkraina Borów Tucholskich (A.5c.)
 - Okręg Borów Tucholskich (A.5c.6.)
 - Podokręg Białoborski (A. A.5c.6.a)

Na terenie objętym planem dominują grunty orne. Niewielkie fragmenty zajmują zadrzewienia i zbiorowiska leśne, w tym (Łukaszewicz i in. 2024) stanowiące siedliska przyrodnicze 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Ahlenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) oraz 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*). W obniżeniach terenu występują nieużytkowane gospodarczo 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*). Na terenach leśnych, obszarach podmokłych oraz zadrzewieniach możliwe jest występowanie chronionych gatunków mszaków oraz porostów. Przez obszary 1 i 3 przepływa Bielska Struga. W otoczeniu obszaru występuje mozaika gruntów ornych i lasów (z dominującą sosną, miejscami olchą *Alnus glutinosa*, bukiem *Fagus sylvatica*, dębem *Quercus robur*, brzozą brodawkowatą *Betula pendula*) oraz liczne łąki, pastwiska i zbiorniki wodne.

7.10.2. Fauna

Dominują gatunki związane z krajobrazem rolniczym oraz ekotonem pól i lasów. Stwierdzono tu (Łukaszewicz i in. 2024) 99 gatunków ptaków, z czego 83 podlegają ścisłej ochronie, 7 chronionych jest częściowo, a 9 to ptaki łowne. Odnotowano również 13 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Najcenniejsze, uznane za lęgowe, to: bąk *Botaurus stellaris*, kropiatka *Porzana porzana*, pokląskwa *Saxicola rubicola*, czajka *Vanellus vanellus*, gąsiorek *Lanius collurio* i lerka *Lullula arborea*. W trakcie wizji terenowej obserwowano żerującą kanię rudą *Milvus milvus* oraz orlika krzykliwego, w opracowaniu Łukaszewicza uznane za zalatujące. Oba gatunki wymagają ustanowienia stref ochronnych wokół gniazd.

Najcenniejszym dużym ssakiem jest wilk, związany głównie z kompleksami leśnymi wokół, ale wykorzystujący do żerowania i migracji również obszar terenów otwartych. Powszechnie występują gatunki łowne z sarną *Capreolus capreolus*, jeleniem *Cervus elaphus*, dzikiem *Sus scrofa*, a takżeając szarak *Lepus europaeus*, lis *Vulpes vulpes*, borsuk *Meles meles*, kunę domową *Martes foina* i kunę leśną *Martes martes*. Na terenach związanych z wodami objęte ochroną częściową bóbr *Castor fiber*, rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*, karczownik ziemnowodny *Arvicola amphibius*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*. Powszechnie występuje również kret europejski *Talpa europaea*.

Wśród bezkręgowców objętych ochroną występują związane z obrzeżami lasu, zadrzewieniami, nieużytkami trzmiel gajowy *Bombus lucorum*, trzmiel kamiennik *Bombus lapidarius*, trzmiel rudy *Bombus pascuorum*, trzmiel ziemny *Bombus terrestris* mrówka łąkowa *Formica pratensis*, mrówka

rudnica *Formica rufa*, a także biegacz skórzasty *Carabus coriaceus*, czy ślimak winniczek *Helix pomatia*.

Ze zbiornikami wodnymi, zwłaszcza drobnymi oczkami w obniżeniach terenu związane są występujące tu płazy, jak rzekotka drzewna *Hyla arborea*, traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, kompleks żab zielonych *Pelophylax esculentus complex*, żaba trawna *Rana temporaria*, ropucha szara *Bufo bufo* oraz najcenniejszy (Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej) kumak nizinny *Bombina bombina*.

7.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

7.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na obszarze objętym mpzp występują dwie formy ochrony przyrody: cały obszar nr 2 znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo-Biały Bór”, a południowo-wschodnia część obszaru nr 5 mieści się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”. Bezpośrednio od wschodniej strony teren nr 4 graniczy z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Las Drzonowski”. W miejscowości Biała, około 65 m od granic obszaru nr 1 znajduje się grupa drzew pomnikowych - klonów zwyczajnych. W odległości powyżej 1,4 km na północ od granic planu zlokalizowany jest najbliższy użytek ekologiczny o nieokreślonej nazwie. W promieniu 5 km od granicy objętego mpzp mieszczą się obszary Natura 2000: PLB320019 Ostoja Drawska (3,5 km), PLH320001 Bobolickie Jeziora Lobeliowe (4,1 km) i PLH320009 Jeziora Szczecineckie (4,1 km). Najbliższym rezerwatem przyrody w pobliżu terenu objętych mpzp jest rezerwat przyrody „Jezioro Głębokie” w odległości 4,7 km na północny-zachód od granicy opracowania.

Obszaru Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo-Biały Bór”

Obszaru Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo-Biały Bór”, utworzono uchwałą Nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. w sprawie stref chronionego krajobrazu (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9, poz. 49). Aktualnie funkcjonuje w oparciu o uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Zachodniopomorskiego z 2014, poz. 1637 j.t. ze zm.) powierzchnia obszaru wynosi 12 376,3 ha.

W zasięgu OChK chroniony jest młodogłacjalny krajobraz pojezierny obfitujący w jeziora, małe zbiorniki wodne i torfowiska. Wyróżniającym się obiektem w randze rezerwatu przyrody jest Jezioro Iłowatka. To zbiornik lobeliowy stanowiący siedlisko dla tak rzadkich gatunków, jak: lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, poryblin jeziorny *Isoëtes lacustris* i brzeżyca jednokwiatowa *Littorella uniflora*. Pozostałe jeziora w granicach obszaru są eutroficzne: Przyradź, Oblica, Cieszęcino, Łobez, Białoborskie Małe i Bielsko. W północnej części obszaru znajduje się szczytowo-pompowa Elektrownia Żydowo, wykorzystująca różnicę poziomów między jeziorami Kamiennym (górnym) i Kwiecko (dolnym). Część zagłębień terenowych zajmują torfowiska wysokie i przejściowe, najlepiej zachowane przy południowym brzegu Jeziora Bobięcińskiego Wielkiego. Powierzchniowo dominują lasy, głównie z drzewostanami mieszanymi. Do najcenniejszych lasów pod względem przyrodniczym należą buczyny w okolicy jezior Bobięcińskiego Wielkiego i Cieszęcińskiego

Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”

Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”, utworzono Uchwałą nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 r. w sprawie stref chronionego krajobrazu (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9, poz. 49). Jest to obszar o powierzchni 7068,14 ha.

Powyższy obszar OChK wyróżnia się bardzo urozmaiconym krajobrazem. Jego powierzchnię pokrywa mozaika lasów mieszanych i iglastych, gruntów rolnych i wód śródlądowych. W skład obszaru

wchodzą jedne z lepiej zachowanych i cenniejszych na Pomorzu torfowisk wysokich typu bałtyckiego, jeziora oraz buczyny.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostroja Drawska (PLB320019)

Został on wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 153906,15 ha.

Celem wyznaczenia obszaru jest ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów. Na terenie obszaru występuje co najmniej 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Teren chroniony obejmuje swym zasięgiem najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym fragmenty Pojezierza Drawskiego. Występuje tutaj ponad 50 jezior różnej wielkości (ok. 6 % pow. terenu), które charakteryzują się urozmaiconą linią brzegową, często wysokimi brzegami porośniętymi lasami bukowymi i łęgami. Są one siedliskiem dla wielu gatunków ptaków.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Bobolickie Jeziora Lobeliowe (PLH320001)

Został on wyznaczony Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 lipca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bobolickie Jeziora Lobeliowe (PLH320001). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 4759,27 ha.

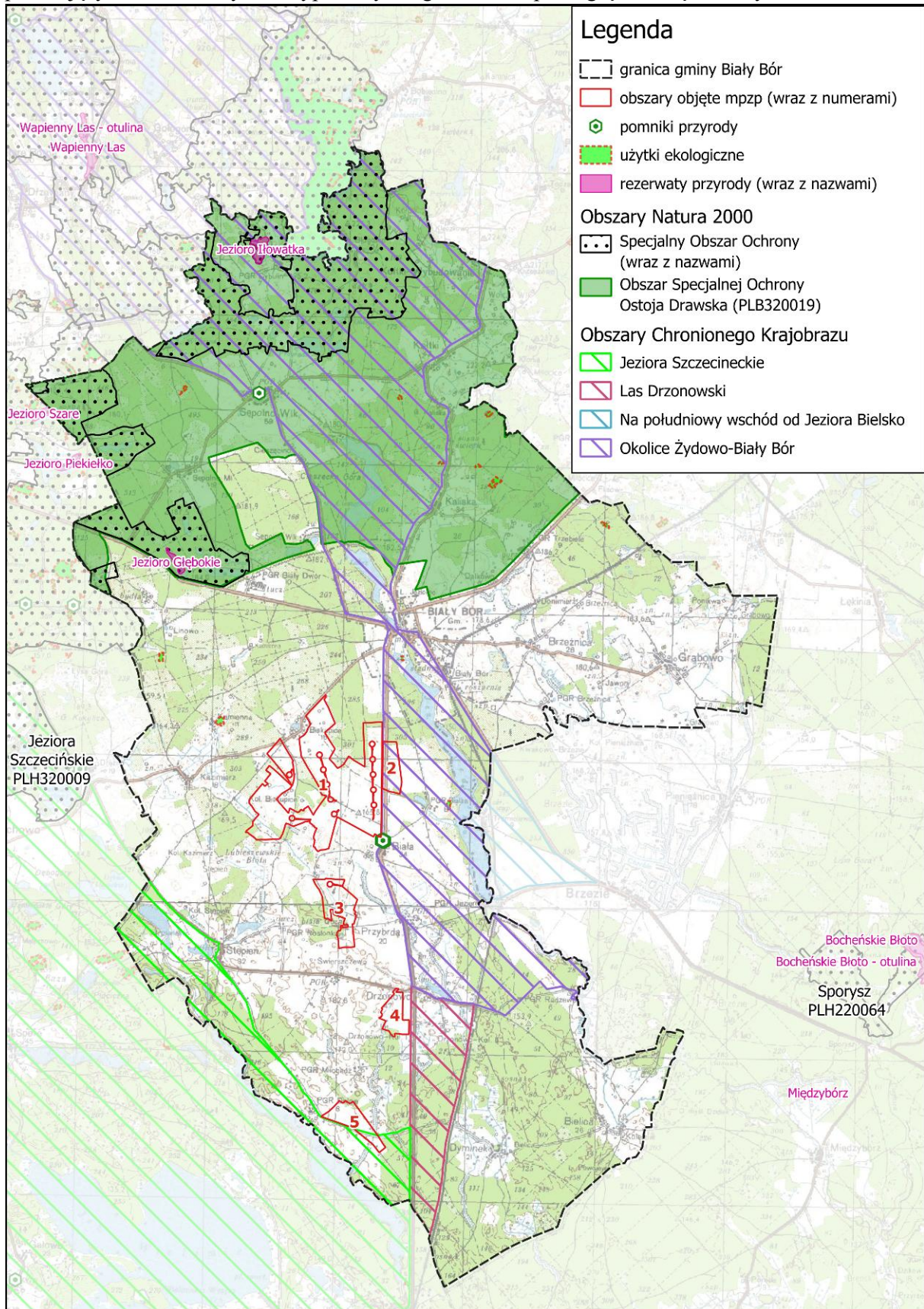
Teren Bobolickich Jezior Lobeliowych obejmuje 10 typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wiele z tych siedlisk stanowi również istotne środowisko życia dla cennych gatunków roślin i zwierząt. Na obszarze tym stwierdzono obecność 7 gatunków objętych ochroną zgodnie z Załącznikiem II tej samej Dyrektywy. Znajduje się tu jedno z największych w kraju skupisk jezior lobeliowych z wyjątkowo dobrze zachowaną roślinnością isoetydową. Charakterystycznym elementem krajobrazu są torfowiska, w tym rozległe mszary tworzące żywe torfowiska wysokie, dystroficzne jeziora często otoczone płem mszarnym, jeziora eutroficzne, a także duże kompleksy leśne, w tym buczyny.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Jeziora Szczecineckie (PLH320009)

Został on wyznaczony Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Jeziora Szczecineckie (PLH320009). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 6479,19 ha.

Teren Jezior Szczecineckich obejmuje 15 typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wiele z tych siedlisk stanowi również istotne środowisko życia dla cennych gatunków roślin i zwierząt. Na obszarze tym stwierdzono obecność 10 gatunków objętych ochroną zgodnie z Załącznikiem II tej samej Dyrektywy. Obszar ten obejmuje wiele rzadkich

siedlisk tj.; zespół buczyn, kompleks borów i brzezin bagiennych z dystroficznymi jeziorami, porastający torfowisko wysokie typu bałtyckiego oraz kompleks grądów i łąk świeżych.

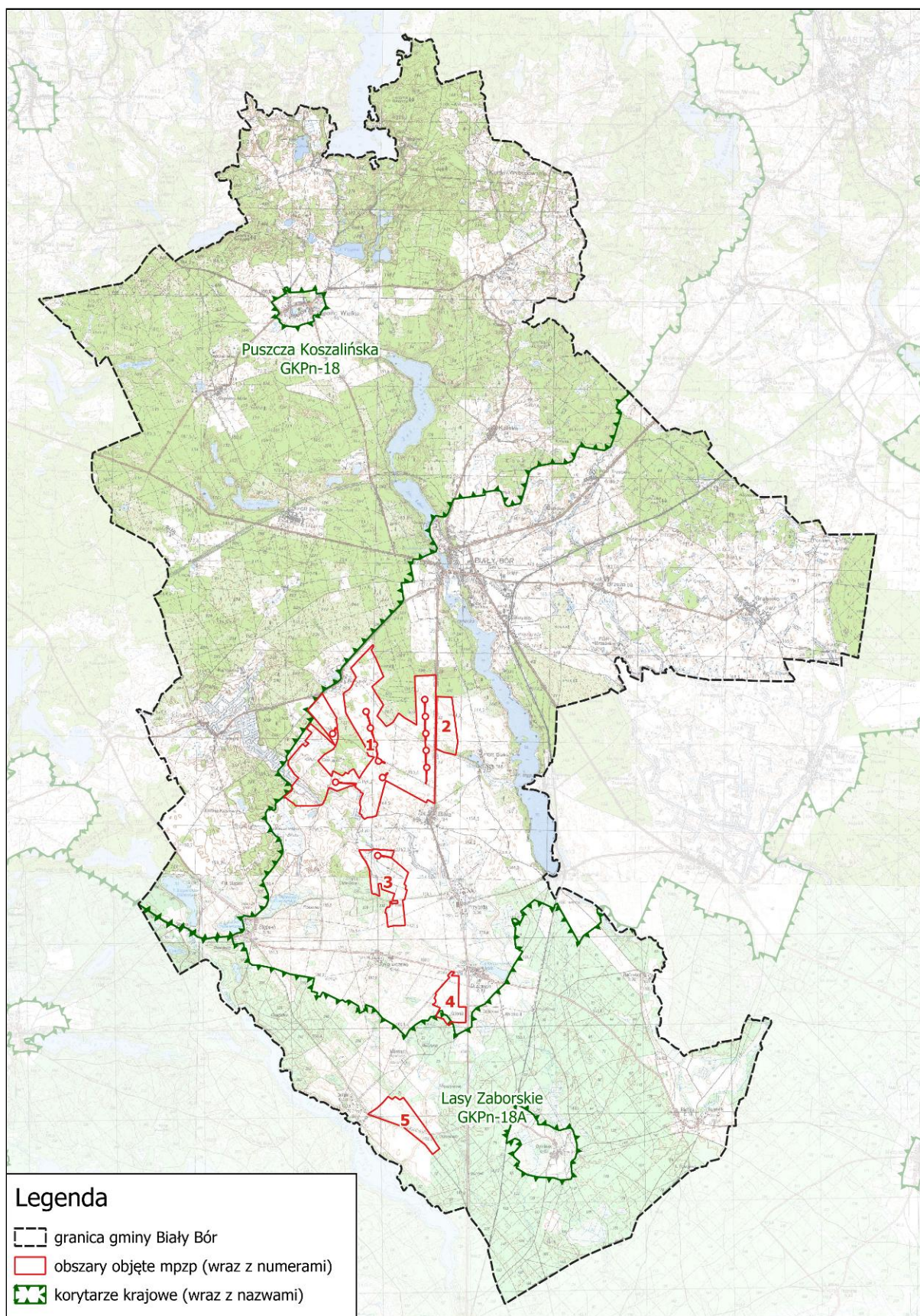
Ryc. 7. Obszary mpzp na tle form ochrony przyrody

7.11.2. Korytarze ekologiczne

Podstawową funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii i informacji biologicznej w krajobrazie. Zachowanie drożności korytarzy, uznaje się za sprawę priorytetową w ochronie środowiska. Wiąże się to z określonymi zasadami użytkowania terenów:

- niezwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości,
- utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Cały obszar nr 5 oraz południowa część obszaru nr 4 znajduje się w obrębie krajowego korytarza ekologicznego Lasy Zaborskie (GKPn-18A), którego szerokość w tym miejscu wynosi około 6,6 km. Rolę korytarza regionalnego tworzy ciąg siedliskowy doliny rzeki Struga Bielska. Istniejące na terenie gminy zadrzewienia mogą być schronieniami dla zwierząt.

Ryc. 8. Obszary mpzp na tle korytarzy ekologicznych

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

8.1. Zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2023 w gminie Biały Bór istniało 195,5 km sieci wodociągowej. Udział korzystających z instalacji w odniesieniu do całkowitej liczby mieszkańców gminy wynosił około 95,3%. Na terenie gminy funkcjonują trzy ujęcia wody. Znajdują się one w miejscowościach: Dalkowo, Świerszczewo i Przybrdzie. Długość sieci kanalizacyjnej w gminie według danych GUS za 2023 rok wynosiła 76,9 km i korzystało z niej ok. 68% mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 650 m³/dobę, zlokalizowana w Białym Borze. Obejmuje swym zasięgiem sieć kanalizacyjną w miejscowościach m.in. Biały Bór, Drzonowo, Sępólno Wielkie, Trzebiele. Ponadto na obszarze gminy zlokalizowanych jest 101 sztuk przydomowych oczyszczalni oraz ok. 331 bezodpływowe szamba.

Gospodarka kanalizacyjna w gminie ulega znaczącej poprawie, co wiąże się z wyeliminowaniem problemów ekologicznych gminy. Rozwój kanalizacji sanitarnej oraz pozabawienie nieszczelnych ziemnych zbiorników przyczyniają się do ograniczenia presji chemicznej dla wód.

Według mapy hydrogeologicznej Polski stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wodonośnego określany jest na obszarze objętym planem jako bardzo niski dla obszaru 1, 2 i 3 lub średni dla obszaru 4 i 5. Wody głównego użytkowego poziomu wodonośnego z uwagi na porowy charakter ośrodka oraz naturalna izolacja w postaci miększej warstwy glin zwałowych i brak naturalnej izolacji są odporne na zanieczyszczenia. Szczególnie narażone na zanieczyszczenia są obszary dolinne, gdzie głębokość do zwierciadła wody jest niewielka.

8.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru gminy Biały Bór nie zostały sporządzone mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami). W gminie mogą mieć jednak miejsce lokalne podtopienia podczas wiosennych roztopów i letnich ulew, na obszarach o płytkim zaleganiu wód gruntowych lub na terenach bezodpływowych.

8.3. Zanieczyszczenie powietrza

Na obszarze gminy Biały Bór największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy, emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni, a także napływające zanieczyszczenia z sąsiednich terenów.

Ruch samochodowy i związane z nim zanieczyszczenia powietrza dotyczą głównie dróg o znacznym jego natężeniu. W przypadku Białego Boru jest to przede wszystkim droga krajowa nr 20 oraz sieć dróg powiatowych. W wyniku spalania paliw do atmosfery przedostają się m.in. tlenek węgla i tlenki azotu.

Emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni związana jest z sezonem grzewczym. Stosowanie w gospodarstwach indywidualnych paliw opałowych niskiej jakości powoduje znaczną emisję do atmosfery w sezonie grzewczym takich substancji jak dwutlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, benzo(a)piren, pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀. Na terenie gminy brak jest zbiorczych systemów ciepłowniczych.

Dnia 22 maja 2016 roku Rada Gminy Biały Bór podjęła uchwałę XV/120/2016 w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w Gminie Biały Bór. Jest on kluczowym dokumentem regulującym działania gminy w zakresie ochrony i poprawy jakości powietrza. Program nakreśla działania w zakresie ograniczenia emisji, poprawy efektywności gospodarki oraz zwiększenia ilości energii z odnawialnych źródeł.

8.4. Zagrożenia dla gleb

Na terenie gminy Biały Bór, w tym obszarze mpzp, zagrożenia dla gleb wynikają przede wszystkim z procesów erozji (wodnej i wietrznej), które mogą występować na terenach o większym nachyleniu oraz na gruntach lekkich użytkowanych rolniczo. Obniżenie wartości gleb jest również następstwem działalności antropogenicznej: niewłaściwej uprawy roli i niekorzystnej struktury upraw. Erozja często potęgowana jest poprzez niewłaściwe działania agrotechniczne. Zagrożenie może stanowić również intensywne nawożenie pól, co powoduje przedostawanie się zbyt dużej ilości substancji do gleb oraz brak uregulowanej gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowanych.

8.5. Zagrożenie osuwiskowe

Tereny w granicach obszarów opracowania nie zostały objęte krajowym programem pn. „System Osłony Przeciwosuwiskowej” (SOPO). Także na obszarze całej gminy Biały Bór nie obserwuje się osuwisk.

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu w większości nie obserwuje się tutaj intensywnych zjawisk geodynamicznych ani obszarów predysponowanych do ich powstawania.

8.6. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze gminy Biały Bór obszarach opracowania warunkują takie czynniki, jak istniejąca farma wiatrowa, natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych oraz terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy jest farma wiatrowa, która przylega do obszaru nr 1, nr 3 i nr 4. Hałas generowany przez turbiny wiatrowe może być związany z pracą przekładni lub generatora lub związany z ruchem powietrza wokół łopat wirnika. Innym ze źródeł może być ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr 20 oraz na bardziej uczęszczanych drogach powiatowych. Pewne zagrożenie mogą stwarzać również drogi gminne. Poza wyżej wymienionymi źródłami hałasu, na terenie gminy nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Na klimat akustyczny obszarów opracowania lokalnie wpływają zadrzewienia i zakrzewienia.

8.7. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zajmuje się przedsiębiorca wybrany w drodze przetargu nieograniczonego. W gminie funkcjonuje system selektywnego odbioru odpadów komunalnych. Odbierane są odpady z podziałem na: papier i tekturę, szkło, tworzywa sztuczne, metal, odpady komunalne ulegające biodegradacji w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, opakowania wielomateriałowe.

W gminie działa również Punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w Białym Borze przy ul. Brzeźnickiej 41a. Przyjmuje on takie rodzaje odpadów jak:

zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, papier, szkło, metal i tworzywa sztuczne, opakowania po chemikaliach, farbach, lakierach i olejach, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady wielkogabarytowe, opony od pojazdów osobowych, tekstylia.

Na terenie gminy nie ma czynnego składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych. Odpady są kierowane do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Wardyniu Górnym (Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Wardyniu Górnym). Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na obszarze gminy określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Biały Bór, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Białym Borze nr XXIII/169/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r.

Zagrożenie dla środowiska może stanowić incydentalne powstawanie tzw. „dzikich wysypisk śmieci”, stanowiących nielegalne miejsca magazynowania bądź składowania odpadów.

8.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody

Zagrożenia dla obszarów chronionego krajobrazu

Największymi zagrożeniami dla obszarów chronionego krajobrazu są działania prowadzące do przerwania ciągłości ekosystemów znajdujących się w jego granicach, zabijanie dziko występujących zwierząt, niszczenie ich siedlisk czy miejsc rozrodu, likwidowanie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz dokonywanie zmian stosunków wodnych.

Zagrożenia dla obszarów Natura 2000

1. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Drawska PLB320019

Dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019 sporządzono plan zadań ochronnych, który funkcjonuje w oparciu o *Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 czerwca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019.*

Tab. 4. Przedmioty, cele i działania ochronne określone dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
1.	A004 perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 45 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie wszelkich zbiorników wód stojących wodnych z bogatą roślinnością wynurzoną - stawów rybnych, starorzeczy, torfianek, jezior, śródleśnych zbiorników wodnych, niewielkich i płytkich zbiorników (w tym oczek o powierzchni ok. 1000 m ²), które mogą być miejscami gniazdowania gatunku, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
2.	A005 perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 370 par.
		Stan siedlisk	Utrzymanie właściwego stanu siedlisk lęgowych i żerowisk (FV), tj. licznych zbiorników wodnych o dużej, otwartej powierzchni lustra wody i dobrze rozwiniętej przybrzeżnej roślinności szuwarowej i bagiennej, na powierzchni min. 8300 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
3.	A021 bąk <i>Botaurus stellaris</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 44 odżywiających się samców.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie niepofragmentowanych stref litoralu jezior eutroficznych oraz szuwarów o gęstej, wysokiej roślinności (szuwar trzcinowy, pałkowy, oczeretowy, kłociowy, skrzypowy itp.) i obecności stałego lustra wody, na powierzchni minimum 2300 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
4.	A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 128 par.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania lokalizacji, zasięgu i stanu zachowania siedlisk lęgowych gatunku. Do czasu uzupełnienia danych zachowanie w stanie FV min. 8000 ha siedlisk lęgowych i żerowiskowych - naturalnych i sztucznych płytkich zbiorników wodnych z brzegami zalesionymi lub porośniętymi luźnymi kępami drzew, odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
5.	A030 bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 7 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie (przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów) minimum 10 500 ha zbiorowisk wartych, rozległych starych lasów liściastych i mieszanych w wieku powyżej 70 lat, z dostępnymi drzewami gniazdowymi (ocienione drzewa liściaste (dąb, buk, olcha) lub drzewa iglaste o rozłożystych koronach (sosna, jodła) w wieku powyżej 90 lat), w pobliżu (do 2 km) obfitujących w pokarm rzek, strumieni, stawów rybnych, starorzeczy, oczek wodnych, podmokłych łąk, bagien i rozlewisk.
6.	A031 bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 149 par
		Stan siedlisk	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk (FV) – dostępnych miejsc gniazdowania w sąsiedztwie mozaiki terenów rolnych (łąk, pastwisk, gruntów ornych), i/lub brzegów wód płynących lub stojących, na powierzchni ok. 35 000 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
7.	A036 łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 141 par.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
		Stan siedlisk	Utrzymanie we właściwym stanie ochrony siedlisk (FV) zbiorników słodkowodnych (jezior, stawów, rzek, kanałów, sztucznych zbiorników), odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku, na powierzchni minimum 8000 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
8.	A038 łąbiedź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 1 pary.
		Stan siedlisk	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk (FV) na powierzchni minimum 80 ha z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
		Stan populacji	Utrzymanie stanu populacji przelotnej na poziomie min. 8 osobników, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych oraz oddziaływań spoza tut. obszaru Natura 2000.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych miejsc wypoczynku i żerowania w okresie migracji. Do czasu uzupełnienia danych zachowanie min. 1000 ha mozaiki siedlisk żerowiskowych (rzek i ich ujść, jezior, a także ugorów, pól uprawnych i łąk) w miejscach dotychczasowych obserwacji przelotnych ptaków.
9.	A043 gęgawa <i>Anser anser</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 49 par.
		Stan siedlisk	Utrzymanie siedlisk lęgowych i żerowiskowych (dużych płatów szuwarów na starorzeczach, naturalnych eutroficznych i dystroficznych jeziorach, stawach, ujściach rzek, torfiankach i brzegach rzek i kanałów), na obecnym poziomie min. 8000 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
10.	A051 krakwa <i>Anas strepera</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 63 par.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie min. 8000 ha siedlisk spełniających kryteria lęgowisk gatunku (płytkie wody śródlądowe z bujną roślinnością wodną, stawy hodowlane, jeziora eutroficzne, zalewowe doliny rzeczne ze starorzeczami, podmokłe łąki z bagienkami), przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
11.	A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 27 par.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie min. 8000 ha siedlisk spełniających kryteria lęgowisk gatunku (wody eutroficzne, zasobne w pokarm, m.in. oczka wodne, stawy, wolno płynące cieki, szczególnie w dolinach niewielkich, śródleśnych rzek, wody eutroficzne, zasobne w pokarm), przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
		Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 11 par.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
12.	A055 cyranka <i>Anas querquedula</i>	Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk spełniających kryteria łęgów gatunku (ekstensywnie użytkowane, niezmeliorowane łąki i pastwiska w zalewowych tarasach dolin rzecznych, łąki w nieckach zarastających, wypłyconych jezior i w sąsiedztwie stawów rybnych oraz wyrobisk torfu i kruszywa, z obecnością starorzeczy, torfianek, rowów, a także wypełnianych jedynie okresowo podczas roztopów wiosennych naturalnych obniżen terenu), przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
13.	A067 gągoł <i>Bucephala clangula</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 277 par.
		Stan siedlisk	Utrzymanie stanu FV siedlisk gatunku, tj. min. 185 km linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku (śródlądowe wody oligo-i mezotroficzne) wraz z przylegającymi do niej starodrzewiami w wieku min. 80 lat, z obecnością dziupli dzięcioła czarnego, znajdujących się w odległości do 1 km od cieku/zbiornika wodnego, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
14.	A070 nurogęs <i>Mergus merganser</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 18 par.
		Stan siedlisk	Utrzymanie min. 36 km naturalnej doliny rzecznej lub 1800 ha mozaiki wód stojących i lasów odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku (oligotroficznych lub mezotroficznych jezior o powierzchni > 25 ha, z zadrzewionymi wyspami i/lub brzegami, odcinki nieuregulowanych rzek o dł. min. 1 km, położonych w otoczeniu drzewostanów w wieku min. 80 lat, z obecnością dziupli dzięcioła czarnego i/lub drzew spróchniałych i/lub wykrotów, z bogatą ichtiofauną), z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
15.	A072 Trzmiołojad <i>Penrnis apivorus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 9 par.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie min. 135 ha dużych kompleksów leśnych (> 5 ha) lasów liściastych, mieszanych lub borów mieszanych w wieku min. 70 lat, występujących w mozaice ze śródleśnymi łąkami i innymi powierzchniami otwartymi, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
16.	A073 kania czarna <i>Milvus migrans</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji łęgowej na poziomie min. 4 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk łęgowych i żerowiskowych w stanie FV (płatów drzewostanów sosnowych, mieszanych lub liściastych w wieku min. 80 lat) na powierzchni minimum 300 ha, występujących w mozaice (lub w sąsiedztwie) z akwenami wodnymi i/lub użytkami rolnymi, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
17.	A074 kania ruda <i>Milvus milvus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji lęgowej na poziomie min. 14 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk lęgowych gatunku w nie pogorszonym stanie (FV) na powierzchni minimum 280 ha lasów sosnowych, mieszanych lub liściastych w wieku min. 80 lat, występujących w mozaice (lub w sąsiedztwie) z akwenami wodnymi i/lub użytkami rolnymi, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
18.	A075 bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 14 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk lęgowych gatunku w nie pogorszonym stanie (FV) na powierzchni minimum 700 ha lasów sosnowych, bukowych i/lub lęgów nadrzecznych w wieku min. 90 lat, z miejscami trudno dostępnymi (z gęstym podrostem, zalanyymi wodą), występujących w mozaice (lub w sąsiedztwie) z akwenami wodnymi i/lub użytkami rolnymi, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów
		Stan populacji	Utrzymanie stanu populacji zimującej na poziomie min. 33 osobników z uwzględnieniem procesów naturalnych.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do tego czasu utrzymanie stabilnej powierzchni miejsc bytowania populacji zimującej, tj. brzegów śródlądowych wód stojących i płynących, na powierzchni minimum 8000 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
19.	A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 92 par.
		Stan siedlisk	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk (FV) - zbiorników wodnych o powierzchni > 10 ha, z pasami trzcin i szuwarów > 10 m szerokości, brzegów rzek o szerokości trzcin i szuwarów > 50 m, lub torfowisk niskich i przejściowych oraz podmokłych łąk o powierzchni > 50 ha, porośniętych roślinnością zielną z nielicznymi kępami krzewiastych wierzb, graniczących z terenami otwartymi z mozaiką łąk i pól - na powierzchni min. 1850 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
20.	A089	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 16 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
	orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie (przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów) min. 10 500 ha mozaiki terenów rolniczych i lasów odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku, tj.: - łęgówisk, które stanowią urozmaicone pod względem gatunku i struktury pionowej drzewostanów w wieku ≥ 80 lat, przylegające lub znajdujące się w odległości 500-1000 m do żerowisk, - żerowisk, w postaci użytków zielonych albo drobnej mozaiki upraw i łąk, urozmaicone elementami naturalnego krajobrazu i spontanicznej wegetacji w postaci śródpolnych oczek, rozlewisk, zakrzaczeń, zadrzewień, miedz i szuwarów.
21.	A094 rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 1 pary, z uwzględnieniem zmian wynikających z przyczyn naturalnych. Podjęcie działań celem zwiększenia populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Utrzymanie stabilnej powierzchni min. 3x100 ha siedlisk łęgowych i żerowiskowych gatunku, tj. - borów sosnowych (lub ze znacznym udziałem sosny) w wieku przynajmniej 150 lat, bądź też borów sosnowych (lub ze znacznym udziałem sosny) o powierzchni 100 ha w wieku przynajmniej 130 lat,
			położonych w odległości 1 do 5 km od odpowiednich żerowisk, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów. Wyznaczenie i utrzymanie min. 600 ha rezerwowych powierzchni siedlisk łęgowych i żerowiskowych gatunku z oceną FV.
22.	A118 wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 73 par.
		Stan siedlisk	Utrzymanie stabilnej powierzchni min. 12 ha zalanych szuwarów pałkowych, turzycowych, trzcinowych, kłociowych i kosaćcowych o zwartym charakterze, występujących w zabagnionych dolinach rzecznych, torfowiskach oraz zbiornikach wód stojących pochodzenia naturalnego (jeziora, śródpolne oczka wodne, starorzecza) i sztucznego (stawy rybne, torfianki, glinianki, zbiorniki retencyjne), a także przy rowach melioracyjnych i śródleśnych rzekach, w nadrzecznych zaroślach wierzbowych, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
23.	A122 derkacz <i>Crex crex</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 112 os. (odzywających się samców).
		Stan siedlisk	Utrzymanie siedlisk łęgowych i żerowiskowych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku - otwartych i półotwartych nieużytków, turzycowisk, ziołorośli, ekstensywnie użytkowanych łąk, także upraw rzepaku i zbóż (siedliska suboptymalne), z gęstą wysoką roślinnością (powyżej 20 cm) oraz niekoszonymi fragmentami łąk, obrzeży rowów melioracyjnych porośniętych ziołoroślami, z poziomem wody zbliżonym do poziomu gruntu - na powierzchni min. 900 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
24.		Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 35 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
	A123 kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie wszelkich zbiorników wód stojących wodnych z bogatą roślinnością wynurzoną - stawów rybnych, starorzeczy, torfianek, jezior, śródleśnych zbiorników wodnych, śródpolnych zbiorników (w tym niewielkich i płytkich zbiorników oraz oczek o powierzchni ok. 1000 m ²), które mogą być miejscami gniazdowania i żerowania gatunku, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
25.	A125 łyska <i>Fulica atra</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 156 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk łęgowych i żerowiskowych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku (zbiorniki wód stojących, zarówno naturalne - jeziora, śródpolne oczka wodne, starorzecza, jak i sztuczne - stawy rybne, torfianki, glinianki, zbiorniki retencyjne, a także łąki zalewowe oraz brzegi kanałów i rzek, charakteryzujących się współwystępowaniem szerokiego pasa szuwaru = łęgowisko, oraz otwartej toni wodnej = żerowisko), na powierzchni min. 80 ha, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
26.	A127 żuraw <i>Grus grus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 419 par.
		Stan siedlisk	Utrzymanie mozaiki siedlisk łęgowych i żerowiskowych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku, tj. - śródleśnych mokradeł, olsów, łęgów, torfowisk oraz zabagnionych dolin rzecznych i wszelkich typów szuwarów na brzegach zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych, zbiorników wodnych w krajobrazie otwartych agrocenoz (miejsca gniazdowania) łąk, pastwisk i ugorów (miejsca żerowiskowe), na powierzchni min. 31500 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
		Stan populacji	Utrzymanie stanu populacji migrującej na poziomie min. 2000 osobników, z uwzględnieniem procesów naturalnych oraz oddziaływań spoza obszaru N2000.
		Stan siedlisk	Utrzymanie siedlisk żerowiskowych i noclegowisk odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku, tj. pól uprawnych, płytkich stawów rybnych, trzcinowisk, pływisk i wysp na jeziorach, obszarów zalewowych dużych rzek, oczek śródpolnych i bagien śródleśnych, na powierzchni ok. 31000 ha, z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
27.	A153 kzyk <i>Gallinago gallinago</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 82 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk łęgowych i żerowiskowych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku - torfowisk, zalewowych łąk w dolinach rzek, turzycowisk lub skrajów luźnych trzcinowisk przy stawach rybnych i jeziorach, śródpolnych i śródleśnych bagienek, poręb olsów i łęgów - na powierzchni min. 570 ha, przy uwzględnieniu zmian wynikających z

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
			naturalnych procesów.
28.	A155 słonka <i>Scolopax rusticola</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 101 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk łągowych i żerowiskowych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku (chłodnych, cienistych, wilgotnych lasów liściastych, mieszanych lub iglastych, z bogatym podszytem tworzoną przez jeżyny, leszczyny, paprocie, borówki czarne, w dużych kompleksach leśnych z obecnością szerokich duktów i małych polan), przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
29.	A165 samotnik <i>Tringa ochropus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 189 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk łągowych i żerowiskowych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku (podmokłych i zabagnionych lasów olsowych i łągowych w dolinach rzecznych i na terenach zalewowych ze starorzeczami, zabagnionych brzegów jezior i stawów hodowlanych, a także śródleśnych bagienek, torfowisk i wolno płynących strumieni w otoczeniu borów), przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
30.	A168 brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 4 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie min. 2 km linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych odpowiadającej biologicznym wymaganiom gatunku (nieuregulowanych brzegów cieków o szerokości powyżej 7 m lub brzegów wód stojących, w tym śródleśnych jeziorek, z dostępem do odsłoniętych piaszczystych lub kamienistych brzegów), przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
		Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 25 par, przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
31.	A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk lęgowych i żerowiskowych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku (zarośniętych zbiorników wodnych, starorzeczy, stawów, gdzie występują pływające kożuchy roślinności wodnej, i/lub łany roślin wyrastających z głębszej wody np. grążel żółty, grzybienie, osoka aloesowata, grzybieńczyk wodny, rdesty, kotewka), przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
32.	A207 siniak <i>Columba oenas</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 128 par.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze oraz istniejących zagrożeń. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk, które mogą być miejscami gniazdowania gatunku (drzewostany z udziałem buka i graba w wieku ponad 80 lat, z dostępnością dziupli dzięcioła czarnego, z obecnością śródleśnych terenów otwartych - zrębów, upraw, polan, lub przyleśnych terenów rolniczych), na powierzchniach minimum 640 ha przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
33.	A215 puchacz <i>Bubo bubo</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 2 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze oraz istniejących zagrożeń. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie mozaiki siedlisk, które mogą być miejscami gniazdowania gatunku (olsy i łęgi w wieku powyżej 70 lat z licznymi kępami oraz wysepkami, prześwietlone bory na terenach pagórkowatych, rozległe, częściowo zalesione torfowiska, stare drzewostany borowe lub mieszane z gniazdami ptaków szponiastych lub bociana czarnego, położone w pobliżu terenów otwartych stanowiący żerowiska - jezior, kompleksów stawów, dolin rzecznych, podmokłych łąk, otwartych torfowisk, fragmentów ekstensywnie użytkowanych pól), na powierzchniach minimum 1500 ha przy uwzględnieniu zmian wynikających z naturalnych procesów.
34.	A223 włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 36 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.
		Stan siedlisk	Utrzymanie, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych, na powierzchni min. 5400 ha siedlisk we właściwym stanie (FV), tj. drzewostanów sosnowo-świerkowych, świerkowych, jodłowych, jodłowo-bukowych i bukowo-jodłowych, ewentualnie sosnowych z min. 10% udziałem świerka lub z dobrze rozwiniętym podrostem/ podszytem świerkowym lub jodłowym, gdzie drzewa dominującego w drzewostanie gatunku są w większości w wieku ≥ 100 lat, o łącznej wielkości płatu powierzchni składającego się z sąsiadujących wydzieleń ponad 60 ha, z obecnością w płacie siedliska (lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie) obszarów podmokłych (bagien, torfowisk), cieków wodnych, zrębów, halizn, upraw, młodników.
		Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 46 par. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
35.	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Szczegółowe rozpoznanie zagrożeń i ocena stanu siedlisk gatunku. Do czasu uzupełnienia uzyskania ww. danych, utrzymanie (z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów) na powierzchni min. 230 ha otwartych siedlisk w obrębie kompleksu leśnego o powierzchni przynajmniej 7360 ha, gdzie jako stan właściwy siedliska należy rozumieć rozległy, suchy i świeży (niepodmokły) bór o powierzchni powyżej 50 km ² (optymalnie >100 km ²), obfitujący w otwarte środowiska wewnątrz kompleksu: polany, zręby z pojedynczymi drzewami, uprawy do 10 lat (optymalnie do 5 lat) o powierzchni 5–7 ha przypadającej na 1 terytorium.
36.	A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 22 par, przy uwzględnieniu naturalnych fluktuacji liczebności wynikających z biologii gatunku i procesów naturalnych.
		Stan siedlisk	Utrzymanie siedlisk gatunku w stanie FV na minimum 25 km cieków/linii brzegowej zbiorników wodnych, o czystej, przejrzystej i płytkiej wodzie, tj. - odcinków dolin cieków o długości min. 1 km o charakterze naturalnym, wolno płynących bądź ze spowolnieniami nurtu, nieuregulowanych, z urwistymi brzegami, płynące w otoczeniu lasów lub z zadrzewionymi/zakrzewionymi brzegami, wraz obecnością w korycie cieku grubego rumoszu drzewnego i/lub obecnością gałęzi zwieszających się nad lustrem wody, - obrzeży wód stojących (głównie jezior i stawów) o długości min. 1 km, z urwistymi brzegami, w otoczeniu lasów lub z zadrzewionymi/zakrzewionymi brzegami, wraz obecnością z obecnością gałęzi zwieszających się nad lustrem wody, z uwzględnieniem zmian wynikających z procesów naturalnych.
37.	A236 dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 179 par.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze oraz istniejących zagrożeń. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk, które mogą być miejscami gniazdowania gatunku (dojrzałe drzewostany liściaste, iglaste lub mieszane, w szczególności bukowe, o udziale w płatach drzew w wieku ponad 90 lat, w tym drzewostany niepodlegające użytkowaniu gospodarczemu oraz drzewostany podlegające użytkowaniu gospodarczemu, z pozostawianiem drzew martwych i zamierających oraz części drzew żywych do ich naturalnej śmierci), na powierzchniach minimum 53 700 ha z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
38.	A320 mucholówka mała	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 180 par.

Lp.	Gatunek	Parametr/ wskaźniki stanu ochrony	Cel ochrony
	<i>Ficedula parva</i>	Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze oraz istniejących zagrożeń. Do czasu uzyskania ww. danych, zachowanie siedlisk, które mogą być miejscami gniazdowania gatunku (duże kompleksy cienistych drzewostanów liściastych i mieszanych w wieku powyżej 80 lat, głównie grądów, ze znacznym udziałem dębu, lipy lub graba i buczyny) na powierzchniach minimum 3600 ha z uwzględnieniem zmian wynikających z naturalnych procesów.
39.	A391 kormoran czarny (sinensis) <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 700 par.
		Stan siedlisk	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze oraz istniejących zagrożeń. Do czasu uzyskania ww. danych, utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie (FV), tj. wysp lub w lasów sąsiedztwie zbiorników wodnych, zasobnych w ryby drobnych gatunków, na powierzchni minimum 8000 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.

2. Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001

Dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001 sporządzono plan zadań ochronnych, który funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001 wraz ze zmianami w oparciu o zarządzenie z dnia 27 października 2017 r oraz z dnia 19 września 2022 r.

Tab. 5. Przedmioty, cele i zagrożenia określone dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	3110 Jeziora lobeliowe	1. B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji 2. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 3. F02.03 Wędkarstwo 4. F04.01 Płądrowanie stanowisk roślin 5. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie 6. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 7. D01.02 Drogi, autostrady 8. E01.04 Inne typy zabudowy 9. E03.04.01 nawożenie piasku na wybrzeże /	16. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów 17. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 18. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w terenie 19. K01.02 Zamulenie	1. Zręby na stokach w zlewni bezpośredniej, skutkujące wymywaniem substancji organicznych i pogorszeniem warunków troficznych i świetlnych w jeziorach siedliska 3110. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I, Chlewienko Pierwsze, Chlewienko Drugie, Racze. 2. Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe – rozproszone, gruntowe. Zagrożenie związane z dopływem wód zanieczyszczonych z dróg nieutwardzonych oraz fragmentacją stref buforowych; zwiększanie spływu zanieczyszczeń przestrzennych skutkujących znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedliska. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I, Pniewo, Chlewienko Pierwsze, Chlewienko Drugie, Żubrowo, Racze. 3. Użyźnianie jeziora przez stosowanie szuwarowej i wodnej przez dojścia do wody skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedliska. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I,

				11. Dzikie kąpieliska i kąpieliska strzeżone, wpływ kąpiących bezpośrednio przez niszczenie roślin (izoetydów) i pośrednio przez pobytowe zanieczyszczenia. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I, Pniewo, Chlewienko Pierwsze, Chlewienko Drugie, Racze. 12. Sprzęt wodny pływający użytkowany na jeziorach Pniewo, Chlewienko Drugie. 13. Zanieczyszczenie z instalacji sanitarnej zbiorczej ośrodków wypoczynkowych, znajdujących się w strefie brzegowej jeziora Chlewienko Drugie. 14. Widoczna erozja brzegu w wyniku spływu wody deszczowej ze stromych skarp półwyspu. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Chlewienko Drugie, 15. Pobytowe zanieczyszczanie jezior i strefy brzegowej przez wędkarzy i kąpiących skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedliska. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I, Pniewo, Chlewienko Pierwsze, Chlewienko Drugie, Żubrowo, Głębokie, Racze. 16. Tendencja wieloletnia; potęgowanie zjawisk niekorzystnych dla siedliska, w tym eutrofizacja. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I, Pniewo, Chlewienko Drugie, Głębokie; Wobec nadmiaru osadów potęgowanie zjawisk negatywnych (wtórne zasilanie w biogeny, przyduchy letnie, zakwity sinic). Zjawisko jest obserwowane w szczególności na jeziorach: Chlewienko Pierwsze, Żubrowo, Racze. 17. Pogorszenie stanu siedliska wskutek obniżania poziomu wody w następstwie eksploatacji kopalin. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I, Pniewo, Chlewienko Pierwsze, Chlewienko Drugie, Żubrowo, Głębokie, Racze. 18. Duży potencjał wzrostu presji rekreacyjnej w związku z zwiększeniem strefy zabudowy. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Pniewo, Chlewienko Drugie. 19. Nadmiar osadów organicznych. Zagrożenie dotyczy szczególnie jezior: Piekiełko I i Żubrowo.
--	--	--	--	---

2.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	1. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 2. F02.03 Wędkarstwo	12. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 13. M01.02 Susze i	1. Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe – rozproszone, gruntowe. Zagrożenie związane z dopływem wód zanieczyszczonych z dróg nieutwardzonych oraz fragmentacją stref szuwarowych (buforowych; zwiększanie
		3. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie 4. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 5. D01.02 Drogi, autostrady 6. D01.03 Parkingi samochodowe i miejsca postojowe 7. H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem 8. H01.09 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej 9. A02.01 Intensyfikacja rolnictwa 10. A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/ 11. K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	zmniejszenie opadów 14. K01.02 Zamulenie 15. M01.01 Zmiana temperatury (np. wzrost temperatury i temperatur skrajnych)	spływu zanieczyszczeń przestrzennych) skutkujących znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk 3150. Zagrożenie dotyczy w szczególności jezior Piekietko Drugie, Trzebień Mały, Kacze. 2. Użyźnianie jezior przez stosowanie zanęt; niszczenie roślinności szuwarowej przez dojścia do wody skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk 3150. Zagrożenie dotyczy wszystkich stanowisk siedliska w obszarze. 3. Niszczenie roślinności szuwarowej (fragmentacja strefy buforowej jezior) przez dojścia wędkarskie do wody i dzikie plaże skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk 3150. Zagrożenie dotyczy wszystkich stanowisk siedliska w obszarze. 4. Powolny postęp zarastania wszystkich jezior w obszarze stanowiących siedlisko 3150. 5. Drogi gruntowe odwadniana do jezior (beziemienne k. wsi Porost, Trzebień Mały, Trzebień Wielki, Trzebień, Przybyszewko, Grębosz). Przy braku właściwie zaplanowanych separatorów istotne pogorszenie stanu siedliska 3150. 6. Parkingi wędkarskie na terenach podmokłych przyległych do jezior: Trzebień, Trzebień Mały, Trzebień Wielki, Grębosz. Możliwość zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi i ropopochodnymi skutkującymi znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk 3150. 7. W zlewni bezpośredniej i całkowitej. Zwiększanie spływu zanieczyszczeń przestrzennych (Trzebień, Trzebień Mały, Trzebień Średni, Trzebień Wielki, Grębosz). 8. Pobytowe zanieczyszczanie jezior i

				strefy brzegowej przez wędkarzy skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk 3150. Zagrożenie dotyczy wszystkich stanowisk siedliska w obszarze. 9. Dotyczy zlewni jezior i eutrofizującego spływu wód skutkującymi znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk 3150. Zagrożenie dotyczy w szczególności jezior: Trzebień, Trzebień Mały, Trzebień Wielki. 10. Eutrofizujący wpływ spływu powierzchniowego za pośrednictwem cieku. Zagrożenie dotyczy w szczególności jezior: Trzebień, Trzebień Mały, Trzebień Wielki. 11. Źródło wtórnego zanieczyszczenia wód. Wtórne uwalnianie związków azotu i fosforu z osadów dennych w warunkach beztlenowych powoduje pogorszenie jakości wód i w konsekwencji pojawianie intensywnych zakwitów fitoplanktonu, głównie sinic. Zagrożenie dotyczy w szczególności jezior: Trzebień, Trzebień Mały, Trzebień Wielki, Przybyszewko, Grębosz.
--	--	--	--	---

				12. Pogorszenie stanu siedliska wskutek przeżyźnienia i nadmiaru organicznych osadów dennych lub w skutek obniżania poziomu wody. Zagrożenie dotyczy w szczególności jeziora Piekiełko Drugie. 13. Tendencja wieloletnia; potęgowanie zjawisk niekorzystnych dla siedliska, w tym eutrofizacji. Zagrożenie dotyczy w szczególności jezior: Piekiełko Drugie, bezimienne k. wsi Porost, Trzebień Mały, Kacze. 14. Nadmiar osadów organicznych (efekt produkcji pierwotnej ekosystemu) skutkujący eutrofizacją i pogorszeniem stanu siedliska 3150. Zagrożenie dotyczy w szczególności jeziora Trzebień Mały. 15. Wobec nadmiaru osadów potęgowanie zjawisk negatywnych (wtórne zasilanie w biogeny, przyduchy letnie, zakwity sinic). Zagrożenie dotyczy w szczególności jezior: Trzebień Mały, Trzebień Wielki, Trzebień, Kacze, Przybyszewko, Grębosz.
3.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	1. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 2. F02.03 Wędkarstwo 3. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie 4. H01.05 Rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem	5. F04.01 Pładowanie stanowisk roślin 6. F04.05 Kłusownictwo	1. Rozproszone w obszarze gruntowe ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe. Zagrożenie to związane jest fragmentacją stref buforowych jeziorok dystroficznych oraz z dopływem wód zanieczyszczonych z dróg nieutwardzonych powodujące znaczne zmiany jakości wód oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedliska. Zagrożenie dotyczy wszystkich płatów siedliska w obszarze. 2. Użyźnianie jeziorok przez stosowanie zanęt. Zagrożenie dotyczy wszystkich płatów siedliska w obszarze.

				3. Niszczenie roślinności torfowiskowej i wodnej przez dojścia do wody skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedliska. Zagrożenie dotyczy wszystkich płatów siedliska w obszarze. 4. Pobytowe zanieczyszczanie jezior i strefy brzegowej przez wędkarzy skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedliska. Zagrożenie dotyczy wszystkich płatów siedliska w obszarze. 5. Potęgowanie zjawisk niekorzystnych dla siedliska, w tym eutrofizacji, związanych z dużym potencjałem torfowisk sąsiadujących z jeziorami zachęcającym do zbierania żurawiny i innych roślin. Zagrożenie dotyczy wszystkich stanowisk siedliska w obszarze. 6. Kłusownictwo rybackie, połowy sieciami, niszczenie roślinności torfowiskowej, skutkujące znacznymi zmianami jakości wód siedliska oraz degradacją zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedliska. Zagrożenie dotyczy w szczególności jez. Żubrowo Małe i jez. Na S od wsi Trzebień.
4.	7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów 2. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja 3. J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany warunków wodnych 4. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	5. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	1. Okresowe silne przesuszenie siedliska podczas długo utrzymujących się okresów bezdeszczowych (tendencja wieloletnia), obniżanie poziomu wód. 2. Nadmierne zagęszczenie drzew i krzewów na fragmentach torfowisk. 3. Większość torfowisk w przeszłości została zaburzona hydrologicznie, jednak negatywny wpływ dawnych melioracji uległ z czasem wyciszeniu. 4. Ustępowanie gatunków torfowisk wysokich w wyniku erozji generowanej przez czynnik fitomelioracyjny. 5. Sukcesja borowej roślinności bagiennej.
5.	7140* Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów 2. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja 3. J02.15 Inne spowodowane przez człowieka	4. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja 5. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	1. Tendencja wieloletnia; okresowe silne przesuszenie podczas długo utrzymujących się okresów bezdeszczowych; obniżanie poziomu wód gruntowych. 2. Wkraczanie krzewów i drzew w obszar torfowiska. 3. Siedlisko wtórne o silnie

	<i>nigrae)</i>	zmiany warunków wodnych		zmiennym poziomie wód w sąsiedztwie zarastający rów opaskowy. 4. Sukcesja roślinności w kierunku zbiorowisk zaroślowych. 5. Ustępowanie gatunków torfowisk przejściowych w wyniku przesuszenia i ekspansji wierzby szarej, brzozy omszonej i kruszyny pospolitej.
6.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1. I01 Obce gatunki inwazyjne 2. B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 4. B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew 5. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych 6. G02.08 Kempingi i karawaningi 7. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	8. B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) 9. B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew 10. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 11. X Brak zagrożeń i nacisków	1. Pojaw situ chudego (Nadl. Miastko Leśn. Kamienna wyd. 599a,c, cz. 600a, 601g; Nadl. Bobolice Leśn. Łanki wyd. cz. 402a, 413c, 414l, cz. 421b, 425f), nieświadome rozprzestrzenianie gatunków obcych w związku z gospodarką leśną (w tym także podczas budowy dróg) (Nadl. Bobolice Leśn. Żubrowo wyd. 570a, 572h; Leśn. Łanki wyd. cz. 402a, 413c, 414l, cz. 421b, 425f) 2. Odkształcona struktura przestrzenna w wyniku gęstych sztucznych nasadzeń buka oraz nasadzeń modrzewia europejskiego, dębu bezszypułkowego, dębu szypułkowego, świerka pospolitego, sosny zwyczajnej, daglezi zielonej. 3. Brak martwego drewna. 4. Gospodarka leśna powodująca odkształcenie struktury przestrzennej (ujednolicenie wiekowe, sztuczne rozmieszczenie przestrzenne drzew, najczęściej liniowe) oraz gatunkowej (protegowanie gatunków wartościowych gospodarczo, w tym obcych siedliskowo i gatunkowo, tępienie gatunków nieodpowiednich z punktu widzenia gospodarki leśnej). 5. Ujemny wpływ na strukturę florystyczną zabiegów gospodarczych – pozostawianie w płatach siedliska stosów gałęzi, uszkodzenia gleby w postaci głębokich kolein po szlakach zrywkowych. 6-7. Liczne ścieżki przecinające płaty siedliska intensywnie wykorzystywane przez użytkowników prywatnego pomostu (Nadl. Bobolice Leśn. Ruda wyd. cz. 493a, 504a,b,c, 505b, 519b), związane z sąsiedztwem domków letniskowych i stanowisk wędkarskich (Nadl. Bobolice Leśn. Łanki wyd. cz. 402a, 413c, 414l, cz. 421b, 425f) 8. Odkształcenie struktury przestrzennej w wyniku nasadzeń gatunkami obcymi. 9-10. Gospodarka leśna powodująca odkształcenie struktury przestrzennej (ujednolicenie wiekowe, sztuczne rozmieszczenie przestrzenne drzew,

				najczęściej liniowe) oraz gatunkowej (protegowanie gatunków wartościowych gospodarczo, w tym obcych siedliskowo i gatunkowo, tępienie gatunków nieodpowiednich z punktu widzenia gospodarki leśnej), nieświadome rozprzestrzenianie gatunków obcych w związku z gospodarką leśną (w tym także podczas budowy dróg) (Nadl. Miastko Leśn. Kamienna wydz. 513c, cz. 514f, 514j, l, 560b, d, 561a,b,d, 599a,c, cz. 600a, 601g; Nadl. Bobolice Leśn. Ruda wydz. cz. 493a, 504a,b,c, 505b, 519b) 12. Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych w płatach siedliska w Nadl. Bobolice Leśn. Żubrowo wydz. 570a, Leśn. Łanki wydz. cz. 402a, 413c, 414l, cz. 421b, 425f oraz Nadl. Miastko Leśn. Kamienna wydz. 562a, cz. 601a, 601b.
--	--	--	--	---

7.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	1. B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) 2. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 3. B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew 4. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych 5. I01 Obce gatunki inwazyjne 6. D01.03 Parkingi samochodowe i miejsca postojowe 7. X Brak zagrożeń i nacisków	8. B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) 9. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 10. B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew 11. X Brak zagrożeń i nacisków	1. Odkształcona struktura przestrzenna w wyniku gęstych sztucznych nasadzeń buka oraz nasadzeń modrzewia europejskiego, dębu szypułkowego, dębu czerwonego, świerka pospolitego, daglezi zielonej. 2. Brak martwego drewna (poza rezerwatem przyrody „Buczyna”). 3. Gospodarka leśna powodująca odkształcenie struktury przestrzennej (ujednolicenie wiekowe, sztuczne rozmieszczenie przestrzenne drzew, najczęściej liniowe) oraz gatunkowej (protegowanie gatunków wartościowych gospodarczo, w tym obcych siedliskowo i gatunkowo, tępienie gatunków nieodpowiednich z punktu widzenia gospodarki leśnej). 4. Ujemny wpływ na strukturę florystyczną siedliska zabiegów gospodarczych (pozostawianie w płatach siedliska stosów gałęzi oraz zniszczenia gleby na szlakach zrywkowych po przeprowadzonych pracach leśnych). 5. Sporadyczne występowanie czeremchy amerykańskiej w płacie siedliska w Nadl. Bobolice Leśn. Ruda wydz. 503b, 504 b, nieświadome rozprzestrzenianie gatunków obcych w związku z gospodarką leśną (w tym także podczas budowy dróg) – Nadl. Bobolice Leśn Żubrowo wydz. 572h; Leśn Łanki wydz. 419b,d,g, 427a,b,c,g, 428a. 6. Z płatem sąsiaduje parking leśny; korzystający z niego ludzie załatwiają potrzeby fizjologiczne w lesie, pomimo postawienia
----	---	---	---	---

				na parkingu przenośnej toalety (Nadl. Bobolice Leśn. Łanki wydz. 401c, cz. 402a). 7. Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących w płatach siedliska zlokalizowanych w Nadl. Bobolice Leśn. Łanki wydz. 406n, 456a, 457a, cz. 458a; Leśn. Żubrowo wydz. cz. 580a, cz. 581a cz. 582b. 8. Odkształcona struktura przestrzenna w wyniku gęstych sztucznych nasadzeń buka oraz nasadzeń modrzewia europejskiego, dębu szypułkowego, dębu czerwonego, świerka pospolitego, daglezi zielonej. 9. Brak martwego drewna (poza rezerwatem przyrody „Buczyna”) 10. Gospodarka leśna powodująca odkształcenie struktury przestrzennej (ujednolicenie wiekowe, sztuczne rozmieszczenie przestrzenne drzew, najczęściej liniowe) oraz gatunkowej (protegowanie gatunków wartościowych gospodarczo, w tym obcych siedliskowo i gatunkowo, tępienie gatunków nieodpowiednich z punktu widzenia gospodarki leśnej). Nieświadome rozprzestrzenianie gatunków obcych w związku z gospodarką leśną (w tym także podczas budowy dróg) – Nadl. Bobolice Leśn. Łanki wydz. 401c, cz. 402a, 406n; Nadl. Miastko Leśn. Kamienna wydz. cz. 6000a. 11. Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych w płacie siedliska zlokalizowanym w Nadl. Bobolice Leśn. Żubrowo wydz. 572h.
8.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	1. B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) 2. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 3. B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew 4. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych 5. I01 Obce gatunki inwazyjne 6. X Brak zagrożeń i nacisków	7. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 8. B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) 9. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew 10. B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew 11. X Brak zagrożeń i nacisków	1-3. Odkształcona struktura przestrzenna (ujednolicenie wiekowe, sztuczne rozmieszczenie przestrzenne drzew, najczęściej liniowe) oraz gatunkowa poprzez protegowanie gatunków wartościowych gospodarczo (np. buka), w tym obcych siedliskowo i gatunkowo (np. daglezi, świerka pospolitego). Zmniejszony udział gatunków nieodpowiednich z punktu widzenia gospodarki leśnej. 4. Ujemny wpływ na strukturę florystyczną siedliska zabiegów gospodarczych (pozostawianie w płatach siedliska stosów 5. gałęzi oraz zniszczenia gleby na szlakach zrywkowych po przeprowadzonych pracach leśnych). 6. Pojaw situ chudego i szczawika żółtego

				w płacie siedliska w Nadl. Bobolice Leśn. Zarzewie wydz. 447a, 448a, cz. 449f, nieświadome rozprzestrzenianie gatunków obcych w związku z prowadzoną gospodarką leśną, w tym także podczas budowy dróg. 7. Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących w płacie siedliska w Nadl. Bobolice Leśn. Ruda wydz. cz. 490Ah, cz. 492f, cz. 504a. 8. Ścieżka prowadząca przez płat siedliska w Nadl. Bobolice Leśn. Ruda wydz. cz. 490Ah, cz. 492f, cz. 504a stanowi potencjalne źródło gatunków obcych oraz innych zagrożeń. 8-10. Gospodarka leśna powodująca odkształcenie struktury przestrzennej (ujednolicenie wiekowe, sztuczne rozmieszczenie przestrzenne drzew, najczęściej liniowe) oraz gatunkowej poprzez protegowanie gatunków wartościowych gospodarczo (np. buka), w tym obcych siedliskowo i gatunkowo (np. daglezi, świerka pospolitego) oraz zmniejszanie udziału gatunków nieodpowiednich z punktu widzenia gospodarki leśnej. 11. Nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych w płatach siedlisk w Nadl. Bobolice Leśn. Zarzewie wydz. 421k, cz. 429a, cz. 457a, 458a; Leśn. Łanki wydz. 415a.
9.	91D0* Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	1. I02 Problematiczne gatunki rodzime 2. J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych 3. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 4. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów 5. J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk 6. I01 Obce gatunki inwazyjne	7. I02 Problematiczne gatunki rodzime 8. J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych 9. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	1. Ekspansywność gatunków mezofilnych oraz elementów typowych dla świeżych siedlisk borowych. Powszechny udział świerka w brzezinach bagiennych, który w drzewostanie bardzo często zamiera, natomiast lokalnie pozostaje dynamiczny w podszycie. 2. Dekompozycja strukturalno-przestrzenna fitocenoz w wyniku przeprowadzenia głębokich melioracji, generujących trwałe i nieodwracalne procesy sukcesyjne. Eutrofizacja siedliska przejawiająca się dynamiką mezofilnych gatunków ogólnoleśnych; trwałe przesuszenie manifestujące się dominacją mchów brunatnych w warstwie mszystej oraz dynamiką gatunków (formacyjnie) borowych w najniższych warstwach fitocenozy. 3. Degeneracja siedliska spowodowana zakłóceniem bilansu wodnego i decesją złoza torfowego. 4. Długotrwałe okresy niedoboru wilgoci powodują niekorzystne procesy sukcesyjne (zanik ombrofilnych gatunków diagnostycznych, ekspansja

				gatunków mezofilnych) i erozję gleb organicznych. 5. Izolacja płatów oraz zwiększone ryzyko wpływu czynników degeneracyjnych biotycznych i abiotycznych, spowodowane użytkowaniem rębnym drzewostanów w sąsiedztwie (zrzucanie drobnicy na okrajki brzezin bagiennych) oraz urządzenie leśnych zbiorowisk zastępczych w bezpośrednim sąsiedztwie (chojniai świerkowe) płatu siedliska w Nadl. Bobolice Leśn Łanki wyd. 394f. 6. Na odwodnionych złożach torfowych notowano obcy gatunek mchu prostoząb równowąski <i>Orthodontium lineare</i>. 7. Ekspansywność gatunków mezofilnych oraz elementów typowych dla świeżych siedlisk borowych. 8. Głębokie melioracje generujące trwałe i nieodwracalne procesy sukcesyjne powodujące dekompozycję strukturalno-przestrzenną fitocenozy. 9. Postępująca degeneracja fitocenozy w wyniku przesuszenia siedliska może ostatecznie doprowadzić do degeneracji na poziomie roślinności, czyli ekstynkcji siedliska.
10.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów 2. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 3. K03.04. Drapieżnictwo	4. D01.02 Drogi, autostrady 5. H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem 6. A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych 7. A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/ 8. A02 Zmiana sposobu uprawy. 9. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów 10. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja 11. E01.03 Zabudowa rozproszona.	1. Wysychanie zbiorników wodnych, obserwowane szczególnie na stanowisku gatunku w okolicach m. Porost (Nadl. Bobolice Leśn. Żubrowo wyd. 529Ah). 2. Ładowienie zbiorników wodnych na skutek odkładania osadów dennych i sukcesji naturalnej. 3. Drapieżnictwo ryb – obserwowane szczególnie w zbiornikach położonych: w granicach użytku ekologicznego na S od m. Drzewiany, na S od m. Gołeszany, śródleśnym jezioru w Nadl. Bobolice Leśn. Łanki wyd. 379i oraz w granicach użytku ekologicznego na E od m. Gozd (Nadl. Bobolice Leśn. Łanki wyd. 375c). 4. Droga nr 205 oraz droga polna przebiegające przy stanowisku gatunku w granicach użytku ekologicznego położonego na S od m. Drzewiany, mogą stanowić barierę dla przemieszczających się osobników. 5. Spływ zanieczyszczeń z pól oraz zasypywanie zbiornika wodnego odpadami. Dotyczy w szczególności stanowiska gatunku w granicach użytku ekologicznego położonego na S od m. Drzewiany.

				6. Przenikanie do zbiornika wodnego środków chemicznych stosowanych w rolnictwie. Dotyczy w szczególności stanowiska gatunku w granicach użytku ekologicznego położonego na S od m. Drzewiany. 7. Spływ nawozów do wód i eutrofizacja zbiorników wodnych. Dotyczy w szczególności stanowiska użytku ekologicznego na S od m. Drzewiany. 8. Przekształcanie łąk i pastwisk w grunty orne lub inne wykorzystanie (utrata siedlisk gatunku). Zagrożenie dotyczy w szczególności stanowiska gatunku w obrębie zbiornika wodnego położonego na S od m. Golęszany (gm. Bobolice obr. Drzewiany dz. nr 328/1 obr. oraz obr. Trzebień dz. nr 7/1). 9. Wysychanie zbiornika wodnego na stanowisku gatunku w granicach użytku ekologicznego położonego na S od m. Drzewiany. 10. Potencjalne ryzyko intensyfikacji gospodarki rybackiej, pogłębiania zbiorników wodnych oraz likwidacja roślinności szuwarowej. Zagrożenie dotyczy w szczególności stanowisk gatunku w granicach użytku ekologicznego położonego na S od m. Drzewiany oraz w obrębie zbiornika wodnego położonego na S od m. Golęszany (gm. Bobolice obr. Drzewiany dz. nr 328/1 obr. oraz obr. Trzebień dz. nr 7/1). 11. Powstająca w odległości ok. 350m na NE od zbiornika wodnego (gm. Bobolice obr. Drzewiany dz. nr 328/1 obr. oraz obr. Trzebień dz. nr 7/1) zabudowa oraz ryzyko jej kontynuacji w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska prowadzące do antropopresji.
11.	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	1. K01.03 Wysychanie 2. K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	3. K01.03 Wysychanie 4. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	1. Obszar wykorzystywany sporadycznie przez wędkarzy, jednakże zalegających brzeg i zaśmiecających stanowisko gatunku (siedlisko stanowi rozlewisko wokół rowu melioracyjnego w Ndl. Bobolice Leśn. Łanki wyd. 379j. 2. Zarastanie zbiornika wodnego stanowiącego siedlisko gatunku (zbiornik wodny sąsiadujący z jez. Pniewko, w Nadl. Bobolice Leśn. Zarzewie wyd. 379f). 3. Utrzymująca się susza może spowodować obniżenie się poziomu wody i co za tym idzie zmianą siedlisk gatunku w sposób niekorzystny. Zagrożenie dotyczy zbiornika wodnego sąsiadującego z jez. Pniewko, w Nadl. Bobolice Leśn. Zarzewie wyd. 379f oraz zbiornika wodnego zlokalizowanego przy drodze gruntowej odchodzącej na południe od Porostu, na dz. nr 540/1 obr. Porost gm. Bobolice.

				4. Zarastanie zbiorników wodnych stanowiących istniejące i potencjalne siedliska gatunku – zbiornik wodny sąsiadujący z jez. Pniewko, w Nadl. Bobolice Leśn. Zarzewie wyd. 379f oraz zarastające torfowisko na E od jez. Szarego Nadl. Miastko Leśn. Kamienna wyd. 482h.
--	--	--	--	--

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Jeziora Szczecineckie PLH320009

Dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 sporządzono plan zadań ochronnych, który funkcjonuje w oparciu Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 wraz ze zmianami w oparciu o zarządzenie z dnia z dnia 14 maja 2018 r oraz z dnia 20 października 2022 r.

Tab. 6. Przedmioty, cele i zagrożenia określone dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	X Brak zagrożeń i nacisków		Brak
			J02.04.02 Brak zalewania; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja).	Zmiana stosunków wodnych, w tym stabilizacja poziomu wody jeziora „Na Wróbla” położonego na południe od Kusowa, uruchamiająca sukcesję w jego strefie brzegowej.
2.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Charactera spp.</i>)	H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.09 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej; K02.03 Eutrofizacja (naturalna).		Eutrofizacja Jez. Wierzchowo spowodowana głównie nadmiernym stosowaniem zanęt (gospodarka rybacka lub/i kłusownictwo rybackie) oraz spływem biogenów z pól uprawnych.

			E01.03 Zabudowa rozproszona; G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; H06.01 Uciążliwości hałasu, zanieczyszczenie hałasem; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; H05.01 Odpadki i odpady stałe; I02 Problematiczne gatunki rodzime	Wzrost presji na Jez. Wierchowo i jego strefę brzegową w wyniku dalszej urbanizacji (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna) w sąsiedztwie jeziora oraz rozwoju turystyki i rekreacji (w szczególności w rejonie Orawki), w tym nadmierne używanie łodzi motorowodnych. Zanieczyszczenia, w szczególności pochodzące z osad ludzkich (może być efektem występujących nieszczelności zbiorników bezodpływowych na ścieki, ale także odprowadzania do gruntu ścieków oczyszczonych w oczyszczalniach przydomowych). Nadmierne użytkowanie rybactwa lub kłusownictwo rybactwa, skutkujące m.in.: wydeptywaniem, zaśmiecaniem, niszczeniem strefy brzegowej, budową nielegalnych pomostów, neofityzacją. Użytkowanie łąk we wrażliwej strefie przybrzeżnej Jez. Wierchowo.
3.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.09 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej; K02.03 Eutrofizacja		Eutrofizacja jezior spowodowana głównie nadmiernym stosowaniem zanęt (gospodarka rybactwa lub/i kłusownictwo rybactwa) oraz spływem biogenów z pól uprawnych.

		(naturalna).		
			E01.03 Zabudowa rozproszona; G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; H06.01 Uciążliwości hałasu, zanieczyszczenie hałasem; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie H05.01 Odpadki i odpady stałe; I Inwazyjne oraz inne problematyczne gatunki i geny; J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; K02.04 Zakwaszenie (naturalne).;	Wzrost presji na jeziora i ich strefę brzegową w wyniku dalszej urbanizacji (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna) w sąsiedztwie jezior oraz rozwoju turystyki i rekreacji, w tym nadmierne używanie łodzi motorowodnych. Zanieczyszczenia, w szczególności pochodzące z osad ludzkich (może być efektem występujących nieszczelności zbiorników bezodpływowych na ścieki, ale także odprowadzania do gruntu ścieków oczyszczonych w oczyszczalniach przydomowych). Nadmierne użytkowanie rybactwa lub kłusownictwo rybactwa skutkujące m.in.: wydeptywaniem, nadmiernym użytkowaniem i niszczeniem strefy brzegowej, budową nielegalnych pomostów, neofityzacją (w tym silną ekspansją osoki aloesowatej w obrębie Jez. Wierchówko). Dopływ substancji humusowych do Jez. Wielatowo z odwodnień Bagna Kusowo. Cięcia ręczne zaburzające strefę ekotonową otaczającą jeziora.
4.	3160 Naturalne,	X Brak zagrożeń i nacisków		Brak

	dystroficzne zbiorniki wodne		J02. Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie.	Odwadnianie, w szczególności oczyszczanie i konserwacja rowów odprowadzających wodę z jezior i otaczającego ich torfowiska. Użytkowanie rybactwo lub kłusownictwo rybactwo, skutkujące m.in.: wydeptywaniem torfowych brzegów oraz próby zarybiania.
5.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków		Brak
			A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne;	Zmniejszenie arealu siedliska lub jego eliminacja poprzez zmianę sposobu użytkowania (zamiana na grunty orne,
			B01 Zalesianie terenów otwartych; E01.03 Zabudowa rozproszona; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; A03.03 Zaniechanie / brak koszenia.	zalesianie, zabudowywania (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna). Degeneracja florystyczna w przypadku niewłaściwego reżimu koszenia. Zarzucenie użytkowania kośnego, prowadzące do zarastania terenu otwartego łąk.
6.	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	X Brak zagrożeń i nacisków		Brak
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja).	Przesuszenie siedliska spowodowane odwadnianiem, w tym konserwacją rowów melioracyjnych odprowadzających wodę. Zarastanie drzewami w konsekwencji przesuszenia siedliska.
7.	7120 Torfowiska	X Brak zagrożeń i nacisków		Brak

	wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych. J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych.	Przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających. Degeneracja przybrzeżnych pól siedliska i uruchamianie procesów murszenia, wskutek obniżenia poziomu wody w Jez. Wielatowo spowodowanego zwiększonym odpływem wody do Gonię Strugi oraz nadmiernym poborem wody w kierunku Stawów Brzeźno.
8.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków		Brak
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie;	Przesuszenie skutkujące hamowaniem procesu regeneracji, spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających.
			J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych. J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych.	Degeneracja przybrzeżnych pól siedliska i uruchamianie procesów murszenia, wskutek obniżenia poziomu wody w Jez. Wielatowo spowodowanego zwiększonym odpływem wody do Gonię Strugi oraz nadmiernym poborem wody w kierunku Stawów Brzeźno.
9.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B07 Inne rodzaje praktyk leśnych; I Inwazyjne oraz inne problematyczne gatunki i geny.		Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu: Zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna. Uproszczenie struktury i juvenalizacja (młodniki porębni częściowej lub przerzedzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej). Obecność gatunków obcych geograficznie (dąglezja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
			B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji	Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu: Deficyt starych drzew i drzewostanów. Cięcia rębne zaburzające strefę ekotonową otaczającą jeziora.
10.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji;		Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu: Zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna. Uproszczenie struktury i juvenalizacja

		B07 Inne rodzaje praktyk leśnych;		(młodniki porębni
		I Inwazyjne oraz inne problematyczne gatunki i geny.		częściowej lub przerzedzone stare drzewostany w trakcie rębni częściowej). Obecność gatunków obcych geograficznie (dagleźja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna).
			B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; E01.03 Zabudowa rozproszona	Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu: Deficyt starych drzew i drzewostanów, spowodowany juvenalizacją. Cięcia rębne zaburzające strefę ekotonową otaczającą jeziora i inne tereny podmokłe. Urbanizacja i inwestycje infrastrukturalne w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska.
11.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji.		Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu: — Zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane — niedostatkami martwego drewna oraz deficytem drzewostanów i drzew starych.
			B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych; I Inwazyjne oraz inne problematyczne gatunki i geny	Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu: Cięcia rębne zaburzające strefę ekotonową otaczającą jeziora. Deficyt starych drzew i drzewostanów, spowodowany juvenalizacją. Wprowadzanie nadmiernej ilości buka. Obecność gatunków obcych geograficznie (dagleźja, modrzew, świerk) i ekologicznie (sosna, brzoza).
12.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboli-petraeae</i>)	B02.04 Usuwanie martwych i umierających		Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu: Zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego

		drzew		drewna.
			B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji.	Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu. Deficyt starych drzew i drzewostanów.
13.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Pietum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.		Przesuszenie spowodowane funkcjonowaniem rowów odwadniających.
			J02. Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;	Odwadnianie, spowodowane konserwacją i pogłębianiem rowów i cieków.
14.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji		Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna, niezgodna z Planem Urządzenia Lasu. Zmniejszenie różnorodności biologicznej spowodowane niedostatkami martwego drewna oraz deficytem drzewostanów i drzew starych, w wyniku juwenalizacji.
			G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; H05.01 Odpadki i odpady stałe;	Antropopresja na łęgi w strefie brzegowej jeziora: wydeptywanie, budowa nielegalnych pomostów, zaśmiecanie, neofityzacja. Urbanizacja i inwestycje infrastrukturalne w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska.
			I Inwazyjne oraz inne problematyczne gatunki i geny; E01.03 Zabudowa rozproszona; J02. Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji.	Odwadnianie, konserwacji pogłębianie rowów i cieków. Użytkowanie lasu we wrażliwej strefie nadjeziornej.

15.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	U nieznane zagrożenie lub nacisk.		Niewystarczający stopień rozpoznania populacji gatunku (miejsc występowania i potrzeb gatunku), powodujący ryzyko nieumyślnego pogorszenia stanu siedlisk.
			X Brak zagrożeń i nacisków	Brak
16.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	U nieznane zagrożenie lub nacisk.		Niewystarczający stopień rozpoznania populacji gatunku (miejsc występowania), mogący skutkować nieumyślnym niszczeniem siedlisk.
			J02.02 Usuwanie osadów (mułu...) E01.03 Zabudowa rozproszona J03.02.01 Zmniejszenie migracji / bariery dla migracji; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; F02 Rybołówstwo i zbieranie	Odmulanie oczek wodnych i przekształcanie ich charakteru. Powstawanie nowej zabudowy (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna) w pobliżu siedlisk gatunku, stanowiącej barierę ekologiczną lokalnych szlaków migracji sezonowych, ograniczającą przemieszczanie się i dostępność do miejsc zimowania. Eutrofizacja siedlisk w wyniku zanieczyszczeń i wpływu biogenów z pól uprawnych. Zarybianie drobnych zbiorników wodnych (gospodarka rybacka lub/i kłusownictwo rybackie).
			zasobów wodnych; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.	Wszelkie przesuszenie terenu, zapobieganie zabagnianiu terenu, zanik oczek wodnych w wyniku odwadniania (konserwacja i pogłębianie rowów i cieków), zasypywanie.
17.	1088 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	U nieznane zagrożenie lub nacisk.		Niewystarczający stopień rozpoznania populacji gatunku (miejsc występowania), mogący skutkować nieumyślnym niszczeniem siedlisk.
			J02.02 Usuwanie osadów (mułu...) E01.03 Zabudowa rozproszona J03.02.01 Zmniejszenie migracji / bariery dla migracji; H01.05 Rozproszone	Odmulanie oczek wodnych i przekształcanie ich charakteru. Powstawanie nowej zabudowy (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna) w pobliżu siedlisk gatunku, stanowiącej barierę ekologiczną lokalnych szlaków migracji sezonowych, ograniczającą przemieszczanie się i dostępność do miejsc zimowania. Eutrofizacja siedlisk w wyniku

			zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.	zanieczyszczeń i spływu biogenów z pól uprawnych. Zarybianie drobnych zbiorników wodnych (gospodarka rybacka lub/i kłusownictwo rybackie). Wszelkie przesuszenie terenu, zapobieganie zabagnianiu terenu, zanik oczek wodnych w wyniku odwadniania (konserwacja i pogłębianie rowów i cieków), zasypywanie.
18.	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	U nieznane zagrożenie lub nacisk.		Niewystarczający stopień rozpoznania populacji gatunku (miejsc występowania), mogący skutkować nieumyślnym niszczeniem siedlisk.
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.02 Usuwanie osadów (mułu...); J02.10 Gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia.	Spadek liczby miejsc dogodnych do rozwoju larw, spowodowany utrzymywaniem i konserwacją cieków Gwda i Gonia Struga, w tym usuwaniem roślinności przybrzeżnej oraz odmulaniami ich koryt.
19.	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	U nieznane zagrożenie lub nacisk.		Niewystarczający stopień rozpoznania populacji gatunku (miejsc występowania), mogący skutkować nieumyślnym niszczeniem siedlisk.
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; E01.03 Zabudowa rozproszona.	Pogorszenie jakości siedlisk spowodowane odwadnianiem wilgotnych łąk, w tym konserwacją i odtwarzaniem rowów odwadniających. Ograniczanie arealu siedlisk gatunku spowodowane zaorywaniem łąk oraz ich zabudową (zabudowa jednorodzinna i rekreacyjna).

20.	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	U nieznane zagrożenie lub nacisk.		Niewystarczający stopień rozpoznania populacji gatunku.
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Odwadnianie torfowiska i oczyszczanie rowów odwadniających (oddz. 120d).

Pozostałe specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000:

Zgodnie ze standardowym formularzem danych do najważniejszych oddziaływań i działalności mających znaczący wpływ na obszary Natura 2000 należą:

- F03.01 (polowanie),
- F03.02 (pozyskiwanie / usuwanie zwierząt (lądowych),
- G01.02 (turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych),
- F06 (inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania),
- A01 (uprawa, w tym zwiększanie obszarów rolnych),
- G01 (sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze),
- A04.03 (zarzucanie pasterstwa, brak wypasu),
- D02 (sieci komunalne i usługowe),
- E01.03 (zabudowa rozproszona),
- B (leśnictwo),
- F02.03 (wędkarstwo).

8.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych

Barierami antropogenicznymi dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Biały Bór jest droga krajowa nr 20, ważniejsze drogi powiatowe, a także w mniejszym stopniu drogi gminne. Ważną barierą antropogeniczną dla ornitofauny są turbiny wiatrowe zlokalizowane w sąsiedztwie obszarów nr 1, 3 i 4 miejscowego planu. Ograniczeniem dla migracji roślin i zwierząt wzdłuż ponadlokalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych jest również zwarta zabudowa w Białym Borze oraz wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin rzecznych, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (las, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzienie w obrębie korytarzy rzecznych.

9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku nieuchwalenia przedmiotowego planu, na analizowanym terenie polityka przestrzenna byłaby prowadzona w oparciu o ustalenia aktualnie obowiązujących dokumentów

planistycznych. Na terenie obszaru objętego planem miejscowym obowiązują ustalenia obowiązujących dokumentów:

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Bór (Uchwała Nr XXIII/176/2016 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 grudnia 2016 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr XXXIII/249/2021 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 19 listopada 2021 r. oraz uchwałą Nr XIII/84/2025 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 28 kwietnia 2025 r.)*
2. *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w gminie Biały Bór „Zespół elektrowni wiatrowych Drzonowo, Stepień, Biskupice, Biała w gminie Biały Bór”, przyjęty Nr XLVI/370/10 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 czerwca 2010 r.;*
3. *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Bór dla obszaru funkcjonalno-przestrzennego miejscowości Dołgie-Domaradz w obrębie ewidencyjnym Drzonowo, przyjęty Uchwałą Nr XI/93/2015 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 grudnia 2015 r.;*
4. *Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Gminie Biały Bór w obrębie Biskupice przyjęty Uchwałą Nr XLI/293/2022 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 25 maja 2022 r.*

Dla fragmentów obszaru opracowania, o łącznej powierzchni ok. 60 ha, nie obowiązuje obecnie plan miejscowy. Są to tereny w północnej i zachodniej części obszaru nr 1 oraz południowo-wschodnia część obszaru nr 4.

Wyznaczone w obowiązujących planach przeznaczenie terenu opracowania nie odpowiada w pełni na potrzeby gminy. Projektowany plan ma na celu uporządkowanie zasad zagospodarowania przestrzeni i zapewnienie zgodności z Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Umożliwi on rozwój infrastruktury związanej z energią słoneczną, co wpisuje się w potrzeby rozwoju gminy oraz potrzeby inwestorów.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska tj.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Obszary analizy objęte są aktualnie obowiązującymi opracowaniami planistycznymi, dlatego też w przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko, odniesiono się do ustaleń zawartych w obowiązujących dokumentach:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Bór* (Uchwała Nr XXIII/176/2016 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 grudnia 2016 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr XXXIII/249/2021 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 19 listopada 2021 r.);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w gminie Biały Bór „Zespół elektrowni wiatrowych Drzonowo, Stepień, Biskupice, Biała w gminie Biały Bór”, przyjęty Nr XLVI/370/10 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 czerwca 2010 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Bór dla obszaru funkcjonalno-przestrzennego miejscowości Dołgie-Domaradz w obrębie ewidencyjnym Drzonowo, przyjęty Uchwałą Nr XI/93/2015 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 grudnia 2015 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Gminie Biały Bór w obrębie Biskupice przyjęty Uchwałą Nr XLI/293/2022 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 25 maja 2022 r.

Analizę przeprowadzono z podziałem na poszczególne obszary przedstawione w załączniku do uchwały. Szczególną uwagę poświęcono terenom, dla których wskazano nowe funkcje. W ramach oceny wyszczególniono następujące typy oddziaływania na środowisko:

BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – zachowanie istniejącego stanu lub jego niewielka modyfikacja, powodująca znikome skutki dla środowiska, zdrowia i życia ludzi

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym zadrzewień, lasów, cieków.

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane terenom, na których wprowadzono jako nowy kierunek rozwoju zabudowę (w odniesieniu do aktualnego stanu zagospodarowania terenu).

ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE – przypisane obszarom, gdzie wprowadzono możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724).

ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE – przypisane obszarom, gdzie wprowadzono możliwość realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724).

ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – przypisane terenom częściowo zainwestowanym, na których istnieją rezerwy niezabudowanych powierzchni. W rejonie istniejącego zagospodarowania – brak istotnego oddziaływania, na częściach niezabudowanych – oddziaływanie słabe negatywne, ze względu na utratę powierzchni biologicznie czynnej.

10.1. Ocena oddziaływania na środowisko poszczególnych obszarów wyznaczonych w projektowanym dokumencie

Tab. 7. Ocena określonych w zmianie planu warunków zagospodarowania terenu

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
Obszar nr 1						
PEF	teren produkcji energii, teren elektrowni słonecznej	grunty orne, lasy, zadrzewienia, łąki, nieużytki	grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych); dopuszcza się eksploatację kopalin (z wyjątkiem 11PEF, gdzie występują tylko grunty rolne)	- R – tereny rolnicze; - R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą;	- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,2 - w terenie 11PEF, ustala się wymóg urządzenia pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej, (w miejscu wskazanym na rysunku planu) o szerokości nie mniejszej niż 10 m; - wzdłuż wschodniej granicy terenów: 1PEF, 11PEF, przyległych do pasa drogowego drogi krajowej nr 20 (droga położona poza granicami planu) urządzić pas zieleni średniej, w formie żywopłotu o wysokości nieprzekraczającej 5m; - zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej; - ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE możliwość wprowadzenia na terenach dotąd niezainwestowanych obiektów mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
G	teren górnictwa i wydobywania	grunty orne	teren na udokumentowanych złóżach kopalin z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł	R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą;	- należy zabezpieczyć wyrobisko przed możliwością nielegalnego składowania odpadów, wylewania nieczystości oraz wtargnięciem zwierząt; - podczas eksploatacji wyrobisk utrzymywać odpowiedni dla warunków naturalnych terenu kąt	ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE możliwość wprowadzenia na terenach dotąd niezainwestowanych obiektów mogących

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
			energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych dopuszcza się eksploatacja kopalni.		nachylenia skarp w celu zachowania ich stateczności i ograniczenia procesów erozyjnych, zabezpieczyć teren przed osuwaniem się mas ziemnych; – kierunek rekultywacji terenów poeksploatacyjnych: leśny, leśno-wodny lub rolniczy; w celu ograniczenia skutków środowiskowo-krajobrazowych eksploatacji i zapewnienia efektywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych przeprowadzać sukcesywnie z postępowaniem prac górniczych; – rozbudowa kopalni kruszywa nie powinna powodować zmian w lokalnym obiegu wody, szczególnie nie może powodować obniżenia poziomu wód gruntowych; – ogólne zapisy planu.	zawsze znacząco oddziaływać na środowisko
P	teren produkcji	grunty orne, lasy, zadrzewienia	– grunty rolne z możliwością rozmieszczenia instalacji do wytwarzania, przetwarzania i magazynowania wodoru z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i	– R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą; – ZL – tereny lasów.	– minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,2; – wymóg urządzenia pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej, przy południowej granicy terenu od strony miejscowości Biała (w miejscu wskazanym na rysunku planu) o szerokości nie mniejszej niż 10 m; – zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych;	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, możliwość zabudowy części istniejących obszarów zadrzewionych i zakrzewionych

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
			powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych		– zakaz lokalizacji funkcji mieszkalnej; – ogólne zapisy planu.	
IE	teren infrastruktury technicznej, teren elektroenergetyki	stacja transformatorowa	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych; dopuszcza się eksploatację kopalin	– R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą;	– minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,1, – ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie/ nieznaczna modyfikacja istniejącego zagospodarowania (usankcjonowanie stanu istniejącego)
RZ	teren zabudowy związanej z rolnictwem	zadrzewienia, grunty orne, łąki, budynki	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych); dopuszcza się eksploatację kopalin	– RM – teren zabudowy zagrodowej.	– zakaz lokalizacji funkcji mieszkalnej; – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,3.	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE oddziaływanie słabe negatywne możliwość likwidacji części zadrzewień brak istotnego oddziaływania zachowanie istniejącej funkcji zagospodarowanych terenach (usankcjonowanie istniejącego stanu i przenoszenie częściowo

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
						zapisów planu obowiązującego)
RN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy	grunty orne, zadrzewienia, łąki, nieużytki, staw w 2RN oraz drugi staw w 5RN	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin	– R – tereny rolnicze; – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą; – ZL – tereny lasów;	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie/ nieznaczna modyfikacja istniejącego zagospodarowania
RN-ZN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy lub teren zieleni naturalnej	grunty orne, zadrzewienia, łąki, nieużytki	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin	– G/WS – tereny górnictwa i wydobywania/terenów wód powierzchniowych śródlądowych;	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie/ nieznaczna modyfikacja istniejącego zagospodarowania
ZN	teren zieleni naturalnej	zadrzewienia, łąki, nieużytki	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin	– R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą; – R – tereny rolnicze; – ZL – tereny lasów;	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej
L	teren lasu	las	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin	– ZL – tereny lasów;	– sytuowanie budowli zgodnie z przepisami odrębnymi; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej
WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych	cieki (Bielska Struga)	– tereny udokumentowanych złóż na	– G/WS – tereny górnictwa i wydobywania/terenów wód powierzchniowych śródlądowych;	– ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	drogi wewnętrzne, nieużytki, zadrzewienia	– drogi wewnętrzne	– R – tereny rolnicze – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą; – KDD – tereny drogi dojazdowej;	– ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE oddziaływanie słabe negatywne utrata powierzchni biologicznie czynnej w miejscach lokalizacji nowych dróg brak istotnego oddziaływania zachowanie istniejącej funkcji zagospodarowanych terenach
Obszar nr 2						
RN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy	grunty orne	– grunty rolne z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych; dopuszcza się eksploatacja kopalni	– R – tereny rolnicze;	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie/ nieznaczna modyfikacja istniejącego zagospodarowania
L	teren lasu	lasy	– lasy z zadrzewieniami z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń	– R – tereny rolnicze; – ZL – tereny lasów;	– sytuowanie budowli zgodnie z przepisami odrębnymi; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
			wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni oraz fotowoltaiki			funkcji przyrodniczej
KDD	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi dojazdowej	droga gminna	– drogi	– R – tereny rolnicze;	– ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 3						
PEF	teren produkcji energii, teren elektrowni słonecznej	grunty orne, lasy, zadrzewienia, łąki, nieużytki	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych; dopuszcza się eksploatację kopalin	– R – tereny rolnicze – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą;	– minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,2 – w terenach 14 PEF, 15 PEF ustala się wymóg urządzenia pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej, (w miejscu wskazanym na rysunku planu) o szerokości nie mniejszej niż 10 m; – zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE możliwość wprowadzenia na terenach dotąd niezainwestowanych obiektów mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
RZ	teren zabudowy związanej z rolnictwem	zadrzewienia, grunty orne, budynki	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń	– R – tereny rolnicze;	– zakaz lokalizacji funkcji mieszkalnej; – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,3.	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
			wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych; dopuszcza się eksploatację kopalni			oddziaływanie słabe negatywne utrata powierzchni biologicznie czynnej brak istotnego oddziaływania zachowanie istniejącej funkcji zagospodarowanych terenach (usankcjonowanie istniejącego stanu i przenoszenie częściowo zapisów planu obowiązującego)
RN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy	zadrzewienia, grunty orne, lasy	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalni z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych; dopuszcza się eksploatację kopalni	– R – tereny rolnicze;	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE oddziaływanie słabe negatywne możliwość likwidacji części zadrzewnień brak istotnego oddziaływania zachowanie istniejącej funkcji zagospodarowanych terenach
ZN	teren zieleni naturalnej	zadrzewienia, łąki, nieużytki	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalni	– R – tereny rolnicze; – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
				instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą;		funkcji przyrodniczej
L	teren lasu	lasy, grunty orne	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin	– R – tereny rolnicze;	– sytuowanie budowli zgodnie z przepisami odrębnymi – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej
WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych	cieki (Bielska Struga)	– grunty rolne z obszarami potencjalnych złóż kopalin	– R – tereny rolnicze; – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą;	– ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej
KDD	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi dojazdowej	grunty orne	– drogi	– KD-L - tereny dróg publicznych klasy lokalnej;	– ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	droga	– drogi	– R – tereny rolnicze;	– ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 4						
PEF	teren produkcji energii, teren elektrowni słonecznej	grunty orne, zadrzewienia, łąki, nieużytki	– grunty rolne z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł	– R – tereny rolnicze; – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni	– minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,2 – wzdłuż wschodniej granicy terenu 17PEF przyległego do pasa	ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE możliwość wprowadzenia

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
			energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni i powyżej 500 kw dla paneli fotowoltaicznych	wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą;	drogowej drogi krajowej nr 20 (droga położona poza granicami planu) urządzić pas zieleni średniej, w formie żywopłotu o wysokości nieprzekraczającej 5m; – zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej; – ogólne zapisy planu.	na terenach dotąd niezainwestowanych obiektów mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
RZ	teren zabudowy związanej z rolnictwem	nieużytki, zadrzewienia, budynek mieszkalny	– tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej z usługami	– R – tereny rolnicze; – U – tereny usług;	– zakaz lokalizacji funkcji mieszkalnej; – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,3.	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE oddziaływanie słabe negatywne możliwość likwidacji części zadrzewień brak istotnego oddziaływania zachowanie istniejącej funkcji zagospodarowanych terenach (usankcjonowanie istniejącego stanu i przenoszenie częściowo zapisów planu obowiązującego)
ZN	teren zieleni naturalnej	zadrzewienia, łąki, nieużytki	– lasy i zadrzewienia z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy	– R – tereny rolnicze; – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
			zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni oraz fotowoltaiki	wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą; – ZL – tereny lasów;		
L	teren lasu	lasy	– lasy i zadrzewienia z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kw dla: turbin wiatrowych, biogazowni oraz fotowoltaiki	– ZL – tereny lasów;	– sytuowanie budowli zgodnie z przepisami odrębnymi; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	droga śródpolna, nieużytki, zadrzewienia	– drogi	– R – tereny rolnicze; – R/PE - tereny rolnicze z dopuszczeniem lokalizacji instalacji do produkcji energii elektrycznej /elektrowni wiatrowych/ z infrastrukturą towarzyszącą; – ZL – tereny lasów;	– ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie/ nieznaczna modyfikacja istniejącego zagospodarowania
Obszar nr 5						
PEF	teren produkcji energii, teren elektrowni słonecznej	grunty orne, lasy, zadrzewienia, łąki, nieużytki	– grunty rolne z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 KW dla paneli fotowoltaicznych	– R – teren rolniczy; – ZL – teren lasów;	– minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,2 – w terenie 18 PEF ustala się wymóg urządzenia pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej, (w miejscu wskazanym na rysunku planu) o szerokości nie mniejszej niż 10 m;	ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE możliwość wprowadzenia na terenach dotąd niezainwestowanych obiektów mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
					– zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej; – ogólne zapisy planu.	
G	teren górnictwa i wydobywania	grunty orne	– tereny na udokumentowanych złożach kopalin z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 KW dla paneli fotowoltaicznych	– R – teren rolniczy;	– należy zabezpieczyć wyrobisko przed możliwością nielegalnego składowania odpadów, wylewania nieczystości oraz wtargnięciem zwierząt; – podczas eksploatacji wyrobisk utrzymywać odpowiedni dla warunków naturalnych terenu kąt nachylenia skarp w celu zachowania ich stateczności i ograniczenia procesów erozyjnych, zabezpieczyć teren przed osuwaniem się mas ziemnych; – kierunek rekultywacji terenów poeksploatacyjnych: leśny, leśnowodny lub rolniczy; w celu ograniczenia skutków środowiskowo-krajobrazowych eksploatacji i zapewnienia efektywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych przeprowadzać sukcesywnie z postępem prac górniczych; – rozbudowa kopalni kruszywa nie powinna powodować zmian w lokalnym obiegu wody, szczególnie nie może powodować obniżenia poziomu wód gruntowych; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POTENCJALNIE NEGATYWNE możliwość wprowadzenia na terenach dotąd niezainwestowanych obiektów mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
MNW-UT	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub teren usług turystyki	szpaler drzew wzdłuż drogi, grunty orne	– grunty rolne z potencjalną strefą mieszkalno-turystyczno-rekreacyjną	– Mn, Ut – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zabudowy usług turystyki; – R – teren rolniczy; – E – teren obiektów i urządzeń elektroenergetycznych (trafostacje);	– minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniej niż 0,5; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE utrata powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzenie zabudowy na istniejące użytki rolne (projektowany plan przenosi częściowo zapisy planu obowiązującego)
KOP	teren obsługi komunikacji, teren parkingu	droga śródpolna, pojedyncze drzewa, grunty orne	– grunty rolne z potencjalną strefą mieszkalno-turystyczno-rekreacyjną	– Kp – teren parkingów;	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE utrata powierzchni biologicznie czynnej (projektowany plan przenosi zapisy planu obowiązującego)
RN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy	grunty orne	– grunty rolne z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 KW dla paneli fotowoltaicznych	– R – teren rolniczy; – E – teren obiektów i urządzeń elektroenergetycznych (trafostacje);	– zakaz lokalizacji budynków; – ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
ZN	teren zieleni naturalnej	łąki	– lasy i zadrzewienia z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy	– R – teren rolniczy;	– sytuowanie budowli zgodnie z przepisami odrębnymi – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej

Symbol	Przeznaczenie terenu projektowane w planie miejscowym	Stan istniejący	Przeznaczenie w obowiązującym studium	Przeznaczenie w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Ustalenia projektowanego planu – rozwiązania chroniące środowisko	Ocena wpływu planu miejscowego na środowisko
			zainstalowanej większej niż 500 KW dla paneli fotowoltaicznych			
L	teren lasu	las	– lasy i zadrzewienia z dopuszczeniem rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 KW dla paneli fotowoltaicznych	– KDd – teren dróg publicznych klasy dojazdowej; – ZL – teren lasów;	– sytuowanie budowli zgodnie z przepisami odrębnymi – ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE zachowanie istniejącej funkcji przyrodniczej
KDL	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi lokalnej	droga powiatowa	– drogi	– KDI – teren dróg publicznych klasy lokalnej;	– ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
KDD	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi dojazdowej	droga	– drogi	– KDd – teren dróg publicznych klasy dojazdowej; – R – teren rolniczy;	– ogólne zapisy planu.	BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA zachowanie istniejącego zagospodarowania
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	grunty orne	– grunty rolne z potencjalną strefą mieszkalo-turystyczno-rekreacyjną	– KDW – teren dróg wewnętrznych; – R – teren rolniczy;	– ogólne zapisy planu.	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE utrata powierzchni biologicznie czynnej

10.2. Ocena oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska

Oddziaływanie na ludzi

W myśl przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza także znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi, o którym można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu.

Hałas

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może być skumulowane z hałasem komunikacyjnym emitowanym wzdłuż istniejących, a w rejonie farmy wiatrowej także z hałasem emitowanym przez turbiny wiatrowe.

Tereny wydzielone w obszarze planu nie wymagają ustalenia dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

W zależności od zastosowanych urządzeń hałas może być emitowany przez obiekty zlokalizowane na terenach oznaczonych symbolami PEF. Może tam dochodzić do oddziaływań skumulowanych związanych z pracą turbin wiatrowych oraz ruchem komunikacyjnym w sąsiedztwie tych obszarów. W fazie eksploatacji farmy fotowoltaicznej emisja dźwięku ograniczać się będzie do pracy urządzeń pomocniczych, takich jak inwertery (falowniki) oraz ewentualne transformatory. Natomiast same elementy paneli generują hałas na nieznacznym poziomie i nie będą źródłem ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego.

Zgodnie z obowiązującymi dokumentami planistycznymi, tereny które, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112) zaliczane są do terenów chronionych akustycznie graniczą z obszarem nr 1 w pobliżu wsi Biskupice, z obszarem nr 3 w rejonie obrębu Biała oraz z obszarem nr 5 w miejscowości wsi Dołgie. Plan nie wprowadza przeznaczeń, które mogą oddziaływać ponadnormatywnie na ww. obszary. W przypadku farm fotowoltaicznych Inwestor będzie zobligowany do dotrzymania standardów akustycznych na pobliskich terenach chronionych przed hałasem. Plan wprowadza od strony istniejącej zabudowy pasy zieleni izolacyjnej szerokości, które przyczynią się do redukcji oddziaływania akustycznego na pobliskie obszary.

Oddziaływanie akustyczne na obszarze planu może być generowane także na skutek działalności wydobywczej prowadzonej w obrębie terenów górnictwa i wydobycia (G) oraz na obszarze terenu produkcji (P). Zgodnie z obowiązującymi normami akustycznymi oddziaływanie w zakresie hałasu nie może powodować wystąpienia ponadnormatywnych poziomów dźwięku określonych w ww. rozporządzeniu. Najbliżej zlokalizowane istniejące tereny chronione akustycznie od obszaru 2G znajdują się w odległości ok. 370 m. Najbliżej zlokalizowane projektowane w ramach niniejszego mpzp tereny chronione akustycznie od obszaru 3G znajdują się w odległości ok. 100 m. Najbliżej zlokalizowane wyznaczone w ramach obowiązującego mpzp, który zachowa ważność również po uchwaleniu przemiotowego planu, tereny chronione akustycznie od obszaru 2G znajdują się w odległości 10 m. Przyszły inwestor będzie zobowiązany do zachowania standardów środowiska, również w zakresie oddziaływania akustycznego na tereny chronione.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Przez teren opracowania przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 220kV relacji Piła Krzewina – Żydowo Kierzkowo wzdłuż której, zgodnie z zapisami planu, przyjmuje się strefę ochronną (pas technologiczny o szerokości 50 m, po 25 m od osi linii). Oprócz powyższej linii znajdują się napowietrzne linie elektroenergetyczne średnich napięć SN-15kV wzdłuż której mpzp wyznacza pasy ochrony funkcyjnej związane z polem elektromagnetycznym linii oraz zabezpieczeniem prawidłowego funkcjonowania sieci o szerokości 14 m, (po 7,5 m od osi linii po obu stronach linii). Dodatkowo dla projektowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć 2x400kV relacji Dunowo – Żydowo Kierzkowo – Piła Krzewina wyznaczono pas technologiczny szerokości 70m, po 35m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym. Lokalizacja zabudowy jest możliwa w stosownej odległości od linii energetycznych.

Główny Punkt Odbioru (GPO), który może być źródłem największego oddziaływania elektromagnetycznego jest obiektem już istniejącym w obrębie terenu IE, z tego względu nie przewiduje się powstania nowych oddziaływań elektromagnetycznych na środowisko w tym obszarze. Teren ten znajduje się w odległości ok. 250 m od turbiny wiatrowej, w związku z czym, zgodnie z obowiązującymi przepisami, niemożliwa jest w jego pobliżu lokalizacja zabudowy mieszkaniowej.

Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania.

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii zagrażającej życiu lub zdrowiu ludzi

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na obszarze „P” mpzp dopuszcza lokalizację budynków i wiat produkcyjnych, magazynowych, w tym przeznaczonych do produkcji, przetwarzania i magazynowania wodoru wraz z obiektami budowlanymi i urządzeniami towarzyszącymi. Zgodnie z ww. rozporządzeniem w przypadku, kiedy ilości substancji niebezpiecznych (wodoru) przekroczy 5 Mg, to planowany zakład będzie zaliczany się do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Natomiast w przypadku przekroczenia 50 Mg ilości wodoru, zakład zaliczy się do dużego ryzyka wystąpienia dużej awarii.

Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

Etap przekształcenia związany z fazą budowy obiektów na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie może wiązać się z potencjalnie negatywnym, ale okresowym oddziaływaniem na elementy środowiska przyrodniczego. Może dochodzić do przypadków niszczenia siedlisk i przypadkowego zabijania gatunków chronionych. Z tego względu konieczna jest szczegółowa analiza na etapie oceny oddziaływania, opracowanie działań zapobiegawczych i minimalizujących oraz ich implementacja.

W dłuższej perspektywie przekształcenia terenu z monokultur na gruntach ornych w tereny spontanicznej, wielogatunkowej roślinności zielnej pokrywającej teren pomiędzy panelami farmy fotowoltaicznej sprzyja poprawie bioróżnorodności, w szczególności bezkręgowców, ale także płazów, gadów, drobnych ssaków. Ogólny charakter tych zmian dla zwierząt drobnych i średniej wielkości należy uznać za pozytywny. W przypadku ptaków oprócz zmian pozytywnych, obserwowane są na obszarach farm fotowoltaicznych również spadki liczebności gatunków terenów otwartych lub obrzeży lasów, jak skowronek, przepiórka, lerka. Zabudowa panelami i infrastrukturą towarzyszącą może mieć również negatywny wpływ na liczebność niektórych ptaków drapieżnych, jak kania ruda, orlik krzykliwy, wykorzystujących ten teren do żerowania. Szczególnie istotne jest to w kontekście znaczącej powierzchni przeznaczonej do zabudowy panelami, co może mieć wpływ na populacje lokalne i regionalne.

Obszary wydobywania kopalin oraz tereny przewidziane pod zabudowę mieszkaniową oraz infrastrukturę towarzyszącą ulegną całkowitemu przekształceniu. Przy czym w przypadku zabudowy będzie to miało charakter trwały, a w przypadku obszarów złóż długookresowy. Zniszczeniu ulegną ubogie siedliska gatunków związanych z uprawami rolnymi na gruntach ornych, w przypadku których najistotniejsza może być redukcja siedlisk skowronka – gatunku notującego trwały wieloletni spadek populacji, a w sąsiedztwie lasów i zadrzewień również lerk. Rekultywacja terenów pokopalnianych przebiegać będzie w kierunku leśnym, leśno-wodnym lub rolniczym. Rekultywacja w kierunku leśnym będzie miała ogólnie pozytywny charakter, ale nie spowoduje przywrócenia warunków sprzed realizacji inwestycji. Ucierpią więc na tym gatunki zbiorowisk polnych, głównie skowronek, a skorzystają gatunki leśne i związane z ekotonem leśno-polnym, jak bezkręgowce, lerka, kania ruda. Przywrócenie gospodarki rolnej z użytkowaniem ornym będzie odtworzeniem obecnych warunków na tym obszarze, korzystnych dla ptaków ubogich gruntów ornych z dominacją skowronka, ale o niskiej bioróżnorodności. W przypadku możliwości utworzenia kilku różnej wielkości zbiorników wodnych o pożądanych parametrach, co należy uznać za najbardziej korzystny środowiskowo kierunek zagospodarowania, wpłynie to na poprawę warunków siedliskowych dla drobnej fauny, zwłaszcza płazów, bezkręgowców, ale również związanych z wodami ptaków (w tym kania ruda, błotniak stawowy, bielik), ssaków, gadów. Obszary pokopalniane (załane wyrobiska potorfowe) znajdują się w sąsiedztwie obszaru 1, w dolinie Bielskiej Strugi i wraz z ciągiem nieużytków i łąk stanowią lokalną ostoję ptaków wodno-błotnych oraz płazów.

Oddziaływanie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz inne obszary podlegające ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo-Biały Bór” w całości obejmuje obszar nr 2 (53,8 ha). Natomiast Obszar Chronionego Krajobrazu „Jeziora Szczecinieckie” obejmuje południowo-zachodni fragment mpzp terenu nr 5 o powierzchni 14,3 ha. Na terenie ww. Obszarów obowiązują zakazy wynikające z Obwieszczenia Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1637), w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Ze względu na zachowanie w planie dotychczasowych funkcji obszaru (gruntów ornych wraz z dwoma płacami leśnymi), przewiduje się, że ustalenia projektowanego dokumentu nie wpłyną negatywnie na ekosystemy. W celu uwzględnienia obowiązujących na jego terenie zakazów, poniżej przedstawiono szczegółową analizę ustaleń mpzp względem przepisów prawnych.

Tab. 8. Ocena wpływu ustaleń projektu planu na cele ochrony ustanowione dla OChK „Okolice Żydowo-Biały Bór” oraz „Jezior Szczecinieckich”.

Obowiązujące zakazy	Ocena wpływu ustaleń mpzp
1. Zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2. Realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 3. Likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4. Wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; 5. Wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych; 6. Dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; 7. Likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; 8. Lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;	Ustalenia planu nie są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie Obszarów Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo-Biały Bór” oraz „Jezior Szczecinieckich”. Części obszaru opracowania znajdujące się w OChK, tj. obszar 2 i część obszaru 5, zgodnie z przeznaczeniem zakwalifikowane zostały jako 1RN – teren rolnictwa z zakazem zabudowy oraz 1L i 2L – teren lasu (obszar 2) oraz 3KDD – tereny komunikacji drogowej publicznej – teren drogi dojazdowej, 11 i 13RN – teren rolnictwa z zakazem zabudowy oraz 37L – teren lasu (obszar 5). Nie przewiduje się lokalizacji farm fotowoltaicznych, zabudowy mieszkaniowej lub wydobywania kopalin na tych obszarach. Nie dotyczy ich więc wymienione zakazy, w tym zakaz o którym mowa w pkt. 2 oraz w pkt. 4. Plan zakłada ochronę istniejących zadrzewień poprzez zaliczenie ich do terenów L. Wyznaczone w mpzp przeznaczenie terenów ogranicza możliwość lokalizacji przedsięwzięć, które wiązałyby się z pracami ziemnymi trwale zniekształcającymi rzeźbę terenu. W wyniku realizacji planu nie będzie dochodziło do zmian stosunków wodnych ani likwidacji naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. Miejscowy plan nie wyznacza terenów pod zabudowę w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. Ustalenia zawarte w miejscowym planie nie dotyczą pozostałych zakazów wymienionych w Uchwale. W związku z powyższym, nie przewiduje się wystąpienia niezgodności ustaleń projektu planu z działaniami w zakresie ochrony ekosystemów Obszarów Chronionego Krajobrazu Okolice Żydowo-Biały Bór oraz Jeziora Szczecinieckie.

Obwieszczenie przedstawia również ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów obszaru:

- 1) w zakresie ochrony ekosystemów leśnych - prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk;
- 2) w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych – dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych oraz sprzyjanie ograniczaniu ich sukcesji;
- 3) w zakresie ochrony ekosystemów wodnych - zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz z pasem roślinności okalającej, ograniczanie zabudowy na skarpach wysoczyznowych, zapewnianie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych, wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi.

Ustalenie projektowanego planu nie wpłyną na możliwość realizacji ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów.

Oddziaływania na sąsiadujące Obszary Natura 2000

Teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000. W promieniu 5 km na północ od obszaru objętego mpzp występują trzy obszary Natura 2000: PLB320019 Ostoja Drawska (3,5 km), PLH320001 Bobolickie Jeziora Lobeliowe (4,1 km) i PLH320009 Jeziora Szczecineckie (4,1 km). Podstawowym celem ochrony na obszarze Natura 2000 jest utrzymanie w przynajmniej dotychczasowym stanie chronionych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt.

Ze względu na odległość obszaru Natura 2000 od terenu objętego opracowaniem oraz rodzaj przeznaczenia nie przewiduje się, aby powstające w wyniku realizacji planu oddziaływania wpływały negatywnie na cele i przedmioty powyższych obszarów Natura 2000.

Oddziaływania na powiązania przyrodnicze oraz korytarze migracyjne zwierząt i roślin

Zabudowa mieszkaniowa na większości terenów została zaprojektowana w pobliżu obszarów przekształconych i użytkowanych przez człowieka, poza głównymi szlakami ekologicznymi, a także wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych, w sposób nie tworzący nowych znaczących barier przestrzennych. Plan przewiduje zachowanie większości istniejących terenów zadrzewionych. Ewentualne niewielkie ubytki powierzchni zadrzewionych nie wpłyną negatywnie na funkcjonowanie całego systemu.

Potencjalnie negatywny, trwały wpływ na migrację dużych ssaków naziemnych będzie wiązał się z zabudową i koniecznością ogrodzenia terenów instalacji fotowoltaicznej. W tym zakresie konieczne jest wdrożenie działań minimalizujących. W przypadku korytarza ekologicznego dojdzie do jego zwężenia o około 630 m (ok. 12% szerokości korytarza) w sąsiedztwie miejscowości Dołgie i na obszarze gruntów niezadrzewionych, mniej chętnie wykorzystywanych w celach migracji. Z tego względu nie prognozuje się istotnego negatywnego oddziaływania na migrację ssaków w obrębie korytarza ekologicznego.

Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu na obszarze objętym opracowaniem krajobraz ulegnie przekształceniom. Na terenach dotąd niezabudowanych zostaną wprowadzone obiekty kubaturowe oraz powierzchnie utwardzone.

Na obszarach dotychczas zagospodarowanych jako rolnictwo pojawią się m.in. panele fotowoltaiczne. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi (w mpzp ich wysokość maksymalna została wyznaczona na 6 m), niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Projektowany dokument wprowadza nakaz stosowania powłok antyrefleksyjnych na urządzeniach paneli fotowoltaicznych w całym obszarze planu, tak aby instalacja nie powodowała odbijania światła. Istotnym jest z punktu widzenia zmian zachodzących w krajobrazie, iż inwestycja na etapie eksploatacji będzie posiadała formę statyczną. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji. Jedynym ruchem dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. W porównaniu z pracami polowymi wynikającymi z działalności rolniczej działania te będą znikome i niezauważalne w krajobrazie. Obszar inwestycji nie jest zlokalizowany pomiędzy budynkami, w większości otaczają go pola uprawne oraz lasy i zadrzewienia. Niemniej jednak w bezpośrednim sąsiedztwie terenu mpzp zlokalizowane są turbiny wiatrowe, co znacząco wpływa na odbiór wizualny otoczenia. Plan zakłada możliwość lokalizacji zieleni towarzyszącej, w tym pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej, a w przypadku terenów 11PEF, 14PEF, 15PEF, 18PEF wprowadza wymóg urządzenia pasów zieleni (w miejscach wskazanych w rysunku planu) o szerokości nie mniejszej niż 10 m. W przypadku terenów 1PEF, 11PEF, 17PEF plan zakłada urządzenie pasa zieleni średniej w formie żywopłotu o wysokości nieprzekraczającej 5m. Wymienione zalecenia pozwolą na ograniczenie widoczności farmy. Za pozytywne można uznać także pozostawienie w niezmienionym stanie istniejących zadrzewień, których obecność zmniejszy ekspozycję przedmiotowej inwestycji.

Dla terenu produkcji (P) dokument ustala się wymóg urządzenia pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej, przy południowej granicy terenu od strony miejscowości Biała (w miejscu wskazanym na rysunku planu) o szerokości nie mniejszej niż 10 m.

Eksploatacja złóż w obrębie terenów górnictwa i wydobywania może wpłynąć negatywnie na krajobraz. Będzie to oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym. Ład przestrzenny w rejonie terenów górnictwa i wydobywania zostanie zachowany, a biorąc pod uwagę fakt że eksploatacja kopaliny jest procesem tymczasowym i po jej zakończeniu nastąpi rekultywacja wyrobisk ocenia się że oddziaływanie na krajobraz nie będzie znaczące w ujęciu średnio i długookresowym.

W przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej z zakresu turystyki nowe obiekty będą umiejscowione w pobliżu istniejących budynków wsi Dołgie. Najczęściej będą stanowić kontynuację funkcji działek sąsiednich bądź terenów zlokalizowanych w niewielkiej odległości. Dzięki ustalonym w planie wskaźnikom i parametrom, możliwe będzie kształtowanie obszaru w oparciu o spójne zasady gospodarowania, co zmniejszy ryzyko powstawania obiektów dysharmonijnych oraz rozprzestrzeniania się w sposób mało kontrolowany nowej zabudowy.

Oddziaływanie na wodę

Wprowadzenie zabudowy na terenach objętych planem miejscowym nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Plan wprowadza prawidłowe ustalenia w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Zakłada modernizację, budowę, przebudowę i rozbudowę urządzeń i sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnych i tłocznych oraz przyłączy do obiektów budowlanych. Ścieki sanitarne odprowadzane będą docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się odprowadzenie ścieków do zbiorników na ścieki lub dla terenów elektrowni słonecznych stosowanie toalet przenośnych.

Plan wprowadza nakaz ochrony i zachowania istniejących rowów melioracyjnych i cieków wodnych w gruntach rolnych (istniejące rowy melioracyjne wskazano na rysunku planu), przy czym w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się częściowe ich przykrycie lub skanalizowanie, przy zachowaniu ciągłości systemu melioracyjnego i wystarczającej przepustowości i kierunku spływu wód. Konstrukcje wsporcze paneli fotowoltaicznych dopuszczone będą do montażu w odległości nie mniejszej niż 5m od osi rowów lub granic oczek wodnych.

Plan uwzględnia zapisy sprzyjające ochronie GZWP nr 120 oraz 126. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody GZWP.

Z uwagi na prawidłową gospodarkę wodno-ściekową i odpadami w gminie Biały Bór oraz naturalną ochronę warstwy wodonośnej, ryzyko przedostania się zanieczyszczeń wód podziemnych jest niewielkie.

W planie wyznacza się tereny górnictwa i wydobywania oraz wskazuje, że rozbudowa kopalni kruszywa nie powinna powodować zmian w lokalnym obiegu wody, szczególnie nie może powodować obniżenia poziomu wód gruntowych. Zaznacza się, że przyszły inwestor będzie zobligowany do uzyskania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych. W czasie trwania procedury przeanalizowane zostaną aktualne dane, takie jak sposób eksploatacji i na ich podstawie będzie można potwierdzić, czy przedsięwzięcie będzie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym wody powierzchniowe i podziemne. Konieczne będzie także dobranie odpowiednich rozwiązań hydrotechnicznych, w celu minimalizacji wpływu kopalni na stosunki hydrologiczne sąsiadujących terenów.

Na pozostałym obszarze objętym planem przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Oddziaływanie na powietrze

Źródłem zanieczyszczeń powietrza w rejonie opracowania jest emisja antropogeniczna związana przede wszystkim ze stosowaniem indywidualnych pieców węglowych i transportem, a także pracami budowlanymi. W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to oddziaływanie znaczące. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe o znaczeniu lokalnym.

Na terenach oznaczonych symbolem PEF dopuszczono możliwość lokalizowania elektrowni fotowoltaicznych co może wpłynąć pozytywnie na powietrze z uwagi na produkcję energii ze źródeł odnawialnych.

Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w trakcie eksploatacji kruszywa na terenach G będzie praca sprzętu urabiającego złoża oraz samochody ciężarowe. Na podstawie podobnych inwestycji można stwierdzić, że nie będzie dochodzić do przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu na skutek spalania paliw. Ewentualne ponadnormatywne wskazania, będą miały miejsce w bezpośrednim otoczeniu pracującego sprzętu, ale ich charakter można ocenić jako chwilowy i nie wpłynie na stan powietrza w rejonie przedsięwzięcia. W celu ograniczenia nadmiernego pylenia prace eksploatacyjne, przeładunkowe i transportowe mogą być wykonywane z użyciem kruszywa w stanie wilgotnym. Ponadto w okresie suszy hałdy surowca oraz drogi transportowe mogą być zraszane.

W planie wprowadzono zapisy regulujące sposób zaopatrzenia w ciepło w nowych budynkach. Ustalono ogrzewanie obiektów ze lokalnych niskoemisyjnych lub nieemisyjnych, w tym odnawialnych

źródeł energii. Rozwiązania te sprzyjają poprawie jakości powietrza i obniżają negatywny wpływ niskiej emisji na środowisko.

Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektu planu, ze względu na swój punktowy charakter nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczających zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości wiatru. Ze względu na stosunkowo nieduże obszary wprowadzonej zabudowy, oddziaływanie to nie będzie miało większego znaczenia. Z kolei pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji wytwarzających energię z energii promieniowania słonecznego, które jest odnawialnym źródłem energii.

Ekstremalne zjawiska atmosferyczne jakie mogą wystąpić w obszarze opracowania to przede wszystkim intensywne opady i gwałtowne roztopy, powodujące wezbranie wód rzecznych i lokalne podtopienia. W projekcie planu nie przewiduje się wprowadzenia zabudowy na terenach narażonych na ryzyko wystąpienia powodzi. Innym prawdopodobnym zjawiskiem ekstremalnym są upały, których nasilenie obserwuje się w ostatnich latach. W planie uwzględniono również działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych poprzez m.in. zachowanie odpowiedniego wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, ustalenie zasad rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. Nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na klimat.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty, budowa dróg). Oddziaływania te można zaliczyć do bezpośrednich, długoterminowych i stałych o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowych, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Przeznaczenie terenu pod funkcje określone w planie nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. Działania podjęte na terenie gminy oraz ustalenia planu są w tym zakresie prawidłowe.

Górnictwo odkrywkowe dopuszczone w obrębie terenu G wiąże się z częściową lub całkowitą degradacją powierzchni ziemi. Przekształcenie rzeźby terenu obejmuje wykonanie wykopów oraz składowanie urobku. Ponadto wydobywanie substancji mineralnych (z nakładu i przerostu) z obszaru odkrywki powoduje nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej terenu. Zajmowanie terenu będzie prowadzone sukcesywnie. W fazie eksploatacji złóż będą powstawały negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi, o charakterze bezpośrednim, stałym, lokalnym.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę w większości przeznaczone zostały obszary w sąsiedztwie terenów zainwestowanych (m.in. w pobliżu turbin wiatrowych) o niskich klasach bonitacyjnych. W planie założono ochronę istniejącej zieleni poprzez wprowadzenie wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Stąd jedno ze złóż - „Kazimierz III” (torfy) zlokalizowane w południowej części obszaru nr 1, zostało wyłączone z eksploatacji, ponieważ może ona negatywnie wpłynąć na wody powierzchniowe oraz ekosystem torfowiska. Pozostałe dwa złoża piasków i żwirów (Długie I i Biała I)

uwzględniono w mpzp do dalszej eksploatacji. Dalsza eksploatacja kruszyw naturalnych przyczyni się do uszczuplenia ich zasobów, jednak z uwagi na powszechne występowanie i ogólnodostępność, ich wydobywanie nie spowoduje znaczących zmian. Ocenia się również, że planowana w granicach planu działalność wydobywcza będzie prowadzona zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Natomiast po zakończeniu eksploatacji teren zostanie poddany rekultywacji.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na obszarze objętym planem znajduje się dziewięć stanowisk archeologicznych. Na części obszaru planu nr 1 znajduje się siedem stanowisk archeologicznych o numerach: AZP 22-26/48, AZP 22-26/55, AZP 22-26/56, AZP 22-26/57, AZP 22-26/58, AZP 22-26/59 i AZP 22-26/60, a na terenie obszaru nr 3 są dwa stanowiska o numerach: AZP 22-27/6 i AZP 22-27/7. Dla wymienionych stanowisk ustalono strefy ochrony konserwatorskiej, których granice określono na rysunku planu. W ich granicach obowiązują ustalenia zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Powyższe działania ocenia się jako oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym. Teren planu położony jest w obszarze kulturowo-krajobrazowym (OKK3 „Biały Bór”), w których obowiązują zadania i kierunki działań wynikające z ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego. Dokument nie wprowadza funkcji mogących obniżyć wartość dóbr materialnych. Nie przewiduje się negatywnego wpływu na zabytki i dobra materialne.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Rozwój przestrzenny terenów wiejskich powinien odbywać się z uwzględnieniem przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych aspektów. Istotne jest tu w szczególności kultywowanie tradycji rolniczych, ograniczenie możliwości wprowadzania obiektów dysharmonijnych i nieestetycznych, przeciwdziałaniu rozpraszaniu zabudowy, stosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających ryzyko skażenia środowiska. W celu ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu na poszczególne komponenty środowiska w zmianie planu wprowadzono szereg zapisów w zakresie ochrony wód podziemnych, powierzchniowych i gleb, powietrza, zdrowia i życia ludzi i przyrody.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony krajobrazu w dokumencie określono zasady lokalizacji i sposób usytuowania obiektów budowlanych w stosunku do dróg i innych terenów oraz granic przyległych nieruchomości. Ponadto wprowadzono parametry i wskaźniki kształtowania nowej i istniejącej zabudowy oraz zagospodarowania terenów.

W celu ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko w planie miejscowym wprowadzono szereg zapisów chroniących środowisko.

W zakresie rozwiązań sprzyjających ochronie wód podziemnych i powierzchniowych oraz powierzchni ziemi:

- *nakaz zapewnienia ochrony przed przedostawaniem się zanieczyszczeń wód opadowych z terenów komunikacyjnych i utwardzonych poprzez podczyszczanie i unikanie zrzutów wód;*
- *obszar opracowania planu znajduje się w granicach głównych zbiorników wód podziemnych: nr 120 Bobolice oraz nr 126 Szczecinek (granice obszarów wskazano na rysunku planu);*

zbiorniki wód podziemnych nie posiadają ustanowionych obszarów ochronnych. Obowiązują przepisy odrębne z zakresu prawa wodnego.

zaopatrzenie w wodę:

- dopuszcza się modernizację, budowę, przebudowę i rozbudowę urządzeń i sieci wodociągowych magistralnych i rozdzielczych oraz przyłączy do obiektów budowlanych;*
- ustala się włączenie obiektów wymagających zaopatrzenia w wodę do sieci wodociągowej, dla terenów elektrowni słonecznych dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnego ujęcia – własnej studni lub pozyskiwanie wody dowożonej w zbiornikach (z beczkowozu).*

odprowadzanie i oczyszczanie ścieków bytowych, wód roztopowych i opadowych:

- dopuszcza się modernizację, budowę, przebudowę i rozbudowę urządzeń i sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnych i tłocznych oraz przyłączy do obiektów budowlanych;*
- ścieki sanitarne odprowadzić docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się odprowadzenie ścieków do zbiorników na ścieki lub dla terenów elektrowni słonecznych stosowanie toalet przenośnych;*
- w zakresie gospodarowania wodami opadowymi, roztopowymi ustala się odprowadzenie wód zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie ich oczyszczania, przy zastosowaniu systemów:*
 - powierzchniowych poprzez tereny powierzchni biologicznie czynnej;*
 - podziemnych, w tym z wykorzystaniem zbiorników retencyjnych i dolów chłonnych;*
 - kanalizacji deszczowej;*
 - podczyszczania wód opadowych z terenów komunikacyjnych i innych utwardzonych;*
 - zaleca się projektowanie zagospodarowania terenu w sposób umożliwiający infiltrację wód opadowych poprzez wszelkiego rodzaju półprzepuszczalne i przepuszczalne powierzchnie chłonne, umożliwiające wsiąkanie oraz wykorzystanie wód przez rośliny.*

W zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- planowane budynki wymagające zasilania w ciepło zaopatrzyć z lokalnych niskoemisyjnych lub nieemisyjnych, w tym odnawialnych źródeł energii.*

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- dopuszcza się lokalizację sieci elektroenergetycznych najwyższych, wysokich, średnich i niskich napięć, dopuszcza się możliwość przebudowy i kablowania linii napowietrznych;*
- dopuszcza się lokalizację podziemnych i napowietrznych sieci elektroenergetycznych i urządzeń z nimi związanych, w tym stacji transformatorowych;*
- zaopatrzenie z istniejących i planowanych sieci energetycznych i stacji transformatorowych, odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii;*
- w celu zachowania bezpieczeństwa funkcjonowania przesyłowej sieci elektroenergetycznej wyznacza się pasy technologiczne, tj.:*
 - dla istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć 220kV relacji Piła Krzewina – Żydowo Kierzkowo obowiązuje pas technologiczny szerokości 50m, po 25m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym (trasę linii wraz z pasem technologicznym wskazano na rysunku planu);*
 - dla projektowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć 2x400kV relacji Dunowo – Żydowo Kierzkowo – Piła Krzewina obowiązuje pas technologiczny*

szerokości 70m, po 35m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym (trasę linii wraz z pasem technologicznym wskazano na rysunku planu).

W zakresie zaopatrzenia w gaz:

- *dopuszcza się modernizację, budowę, przebudowę i rozbudowę urządzeń i sieci gazowych wysokiego ciśnienia, podwyższonego średniego ciśnienia, średniego ciśnienia i niskiego ciśnienia oraz przyłączy obiektów budowlanych;*
- *dopuszcza się zasilanie obiektów budowlanych w gaz z przyłączy poprzez projektowane gazociągi średniego i niskiego ciśnienia lub gazu zbiornikowego.*

W zakresie ochrony ludzi, środowiska, przyrody i krajobrazu:

- *nakaz ochrony i zachowania istniejących rowów melioracyjnych i cieków wodnych w gruntach rolnych (istniejące rowy melioracyjne wskazano na rysunku planu), przy czym w szczególności uzasadnionych przypadkach dopuszcza się częściowe ich przekrycie lub skanalizowanie, przy zachowaniu ciągłości systemu melioracyjnego i wystarczającej przepustowości i kierunku spływu wód;*
- *przy wdrażaniu jego ustaleń, należy uwzględnić obowiązujące prawo dotyczące ochrony dziko występujących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową na podstawie przepisów odrębnych;*
- *w kształtowaniu zagospodarowania i lokalizacji zabudowy uwzględnić istniejącą sieć rowów melioracyjnych oraz istniejącą zieleni, tj. planowane inwestycje dopasować do tych charakterystycznych elementów krajobrazu;*
- *w miejscach wskazanych na rysunku planu ustala się wymóg urządzenia pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej; w nasadzeniach stosować gatunki drzew charakteryzujące się szybkim wzrostem oraz osiągające dużą wysokość;*
- *nakaz stosowania powłok antyrefleksyjnych na urządzeniach paneli fotowoltaicznych w całym obszarze planu, tak aby instalacja nie powodowała odbijania światła;*
- *infrastrukturę towarzyszącą urządzeniom wytwarzającym energię z odnawialnych źródeł energii, w tym magazyny energii i stacje transformatorowe realizować w kolorach stonowanych, nie wyróżniających się z otoczenia – zaleca się stosowanie kolorystyki ciemnej zieleni lub odcieni szarości;*
- *w kształtowaniu zabudowy zakazuje się stosowania jaskrawej kolorystyki obiektów, przez którą należy rozumieć kolor materiałów budowlanych przejawiający, połyskujący lub o wysokiej intensywności barw;*
- *w granicach stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków (strefy zaznaczono na rysunku planu) obowiązuje, podczas robót ziemnych lub zmiany charakteru dotychczasowej działalności, zachowanie czynności ustalonych w przepisach ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;*
- *część obszaru planu położona jest w granicach obszarów chronionego krajobrazu (OCHK Okolice Żydowo-Biały Bór oraz OCHK Jeziora Szczecineckie); obowiązuje przepisy odrębne określone w Uchwale Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie obszarów chronionego krajobrazu oraz wynikające z nich ograniczenia;*
- *w pasach technologicznych elektroenergetycznych linii przesyłowych (trasy linii wraz z pasami technologicznymi wskazano na rysunku planu) obowiązuje następujące ograniczenia w zagospodarowaniu terenu:*
 - *obowiązuje zakaz lokalizacji budynków o funkcji mieszkalnej, zamieszkania zbiorowego oraz usług użyteczności publicznej;*

- lokalizacja zabudowy musi uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych;
- zakaz tworzenia hałd, nasypów i zwiększania rzędnych terenu;
- zakaz sadzenia roślinności o wysokości przekraczającej 3 m w docelowej wysokości;
- lokalizacja urządzeń i obiektów farm fotowoltaicznych, w tym magazynów energii dopuszczalna jest poza obszarami:
 - wokół słupów w kształcie koła o promieniu, co najmniej równym wysokości słupa oraz w obszarze pomiędzy słupami wzdłuż osi linii, w pasie o szerokości równej odległości pomiędzy skrajnymi przewodami, powiększonej o 5 m w każdą stronę,
 - na załomach trasy linii, na przedłużeniu osi linii, zostanie pozostawiony niezabudowany pas, którego długość liczona od fundamentów słupa po przedłużeniu osi trasy będzie równa potrójnej wysokości słupa, a szerokość równa odległości pomiędzy skrajnymi przewodami, powiększonej o 5 m w każdą stronę.
- dla istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych średnich napięć SN-15kV obowiązują pasy ochrony funkcyjnej związane z polem elektromagnetycznym linii oraz zabezpieczeniem prawidłowego funkcjonowania sieci o szerokości 14 m, po 7 m od osi linii w obu kierunkach (linię i pasy ochrony funkcyjnej wskazano na rysunku planu); w przypadku likwidacji lub skablowania linii ograniczenia w zagospodarowaniu nie obowiązują;

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony krajobrazu w planie określa się zasady sytuowania obiektów budowlanych w stosunku do dróg oraz granic przyległych nieruchomości, a także zasady kształtowania formy i kolorystyki obiektów budowlanych. Plan określa również parametry zabudowy i zagospodarowania działek budowlanych, w tym również udział powierzchni biologicznie czynnej.

Wszystkie wymienione powyżej ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju, a co więcej przyczynią się do realizacji jego celów. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy gminy, z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Alternatywnym działaniem byłoby pozostawienie terenu bez wprowadzenia zmian. Byłoby to jednak działanie niezgodne z celem uchwalenia planu. Wiązałoby się to z gospodarowaniem na analizowanych obszarach w oparciu o obowiązujące zapisy miejscowych planów aktualnie częściowo blokujących możliwość dalszego rozwoju. Nowoprojektowany plan oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

Przyjęte rozwiązania są skutkiem wnikliwej analizy uwarunkowań środowiskowych oraz potrzeb społecznych i gospodarczych gminy. Zaproponowany kompromis pomiędzy ochroną przyrody a oczekiwanymi kierunkami rozwoju poszczególnych terenów, jest rozwiązaniem uwzględniającym postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Biskupice, Biała, Drzonowo, gmina Biały Bór, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr LXII/410/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Biskupice, Biała, Drzonowo, gmina Biały Bór oraz zgodnie ze zmianą tej Uchwały przyjętą Uchwałą Nr LXIV/431/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 28 listopada 2023 r.

Celem omawianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania i zabudowy w nowych terenach inwestycyjnych dla umożliwienia realizacji planowanych przedsięwzięć (w szczególności farm fotowoltaicznych, obiektów dla potrzeb instalacji do wytwarzania i przetwarzania tzw. „zielonego wodoru”, eksploatacji kopalin) wraz z niezbędnymi obiektami towarzyszącymi, urządzeniami i niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną dla funkcjonowania tych przedsięwzięć przy właściwej ochrony wartości środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i krajobrazu tego regionu gminy.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń dokumentu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

Gmina miejsko-wiejska Biały Bór zajmuje powierzchnię ok. 270 km². Leży w północno-wschodniej części powiatu szczecineckiego, w województwie zachodniopomorskim. Od stolicy województwa – miasta Szczecin dzieli ją odległość ok. 150 km. Przez gminę przebiega droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński – Gdynia i droga krajowa nr 25 relacji Bobolice – Oleśnica oraz linia kolejowa nr 405 o przebiegu Piła Główna – Ustka.

Granice terenu opracowania zostały określone w uchwale Nr LXII/410/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Biskupice, Biała, Drzonowo, gmina Biały Bór oraz zmianie tej Uchwały przyjętą Uchwałą Nr LXIV/431/2023 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 28 listopada 2023 r. Przedmiotem planu jest, składający się z pięciu części, teren o łącznej powierzchni ok. 874,75 ha.

W granicach planu wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

Symbol	Przeznaczenie
MNW-UT	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub teren usług turystyki,
P	teren produkcji
PEF	teren produkcji energii, teren elektrowni słonecznej
G	teren górnictwa i wydobywania
KDL	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi lokalnej
KDD	teren komunikacji drogowej publicznej, teren drogi dojazdowej

Symbol	Przeznaczenie
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej
KOP	teren obsługi komunikacji, teren parkingu
IE	teren infrastruktury technicznej, teren elektroenergetyki
RN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy
RN-ZN	tereny rolnictwa z zakazem zabudowy lub teren zieleni naturalnej
RZ	teren zabudowy związanej z rolnictwem
WS	teren wód powierzchniowych śródlądowych
L	teren lasu
ZN	teren zieleni naturalnej

Dla wydzieleni określono funkcje oraz wprowadzono szereg zapisów ustalających zasady użytkowania danego terenu, uwzględniające postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

Na terenach oznaczonych w planie symbolami 1 - 18 PEF wprowadza się przeznaczenie terenu, takie jak urządzenia wytwarzające energię z energii promieniowania słonecznego. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:

- c) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- d) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a
– z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych;

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W prognozie scharakteryzowano stan środowiska oraz określono jego zagrożenia, a także przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 t.j. ze zm.). Przeanalizowano wpływ wprowadzonych zapisów na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono

przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Ustalenia projektowanego dokumentu nie są sprzeczne z zasadami określonymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne w ujęciu ponadlokalnym.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie miejscowym, nie stoi w sprzeczności z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zaproponowane rozwiązania umożliwiają rozwój gminy Biały Bór, z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu miejscowego rozwiązane w sposób prawidłowy. Projekt dokumentu uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 poz. 1713);

- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. 2020 poz. 2270);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 poz. 1311);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025 poz. 733);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2025 poz. 567);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2024 poz. 82);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2024 poz. 757);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz. 1290);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023 poz. 1587 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2024 poz. 1087).

Materiały źródłowe

- Bank Danych o Lasach, <http://www.bdl.lasy.gov.pl>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl>;
- Informatyczny System Osłony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, KZGW <http://www.isok.gov.pl>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Kondracki J., 2014: *Geografia regionalna Polski*, PWN SA, Warszawa;
- *Krajowy program ochrony powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2015;
- Mazurek P. A., 2024, *Oddziaływania elektromagnetyczne farm fotowoltaicznych*, Przegląd Elektroenergetyczny, 6, 144-147.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w gminie Biały Bór „Zespół elektrowni wiatrowych Drzonowo, Stepień, Biskupice, Biała w gminie Biały Bór”, przyjęty Nr XLVI/370/10 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 czerwca 2010 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Bór dla obszaru funkcjonalno-przestrzennego miejscowości Dołgie-Domaradz w obrębie ewidencyjnym Drzonowo, przyjęty Uchwałą Nr XI/93/2015 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 grudnia 2015 r.;
- Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski oraz Szczegółowej Mapy Geologicznej 1:50 000, PIG;
- *Pakiet klimatyczno-energetyczny, 2014*,
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;
- *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2031-2036*
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry 2022*;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna Geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Strategia rozwoju gminy Biały Bór na lata 2019-2025 r.;
- Strategiczny plan adaptacji sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Bór (Uchwała Nr XXIII/176/2016 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 grudnia 2016 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr XXXIII/249/2021 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 19 listopada 2021 r.)
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., i in., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica*, 91, 143–170.
- *System Osłony Przeciwoświatowej – SOPO*, PIG <http://geoportal.pgi.gov.pl>;
- GIOŚ <http://gios.gov.pl/>
- Woś, A., 1993, Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody. Zesz. Inst. Geogr. i Przestrz. Zagospod. PAN, 19, Warszawa.

- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w Gminie Biały Bór w obrębie Biskupice przyjęty Uchwałą Nr XLI/293/2022 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 25 maja 2022 r.

Spis rycin

Ryc. 1. Obszary objęte planem zagospodarowania przestrzennego wraz z numerami obszarów	15
Ryc. 2. Obszar nr 1 i 2 na tle ortofotomapy	16
Ryc. 3. Obszar nr 3 na tle ortofotomapy	17
Ryc. 4. Obszar nr 4 na tle ortofotomapy	18
Ryc. 5. Obszar nr 5 na tle ortofotomapy	19
Ryc. 6. Obszary mpzp na tle jednolitych części wód	27
Ryc. 7. Obszary mpzp na tle form ochotny przyrody	35
Ryc. 8. Obszary mpzp na tle korytarzy ekologicznych	37

Spis tabel

Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie obszaru opracowania.....	24
Tab. 2. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2025).....	30
Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2025).....	31
Tab. 4. Przedmioty, cele i działania ochronne określone dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019.....	40
Tab. 5. Przedmioty, cele i zagrożenia określone dla obszaru Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe PLH320001	51
Tab. 6. Przedmioty, cele i zagrożenia określone dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009	64
Tab. 7. Ocena określonych w zmianie planu warunków zagospodarowania terenu	77
Tab. 8. Ocena wpływu ustaleń projektu planu na cele ochrony ustanowione dla OChK „Okolice Żydowo-Biały Bór” oraz „Jezior Szczecineckich”.	93

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że autorem prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Patrycja Kosyło